

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Moralia

Plutarchus

Francofurti, 1620

Quæstiones Platonicae

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1372)

impar verò huic disputationi est Stoicorum pro esu carniū decertatio: Quis. n. est iste, cui tā multa in ventrē & culinā ora patent? Cur voluptatem effeminatā dicentes, & neq; inter bona, neq; inter ea, quæ præcipua vocāt, neq; inter naturæ cōuenientia numerātes, tanto studio pro iis laborāt, quæ ad voluptatem cōducunt? Certe cōsequens hoc erat, vt cum è cōuiuīs vnguentū & placentas exegisset, multo magis carnem & sanguinem auersarentur. Nunc veluti si suā philosophandi rationē ad diarias redituū instituisent annotationes, sumtū in res inutiles atq; ociosas faciendum amputāt: in humanitatem luxus atq; crudelitatem nō auersantur. Quid tū postea dicent. nulla nobis cū brutis est familiaritas. Ne cum vnguentis quidem, inquam & exoticis condimentis. & tamen hæc, tanquam inutilia & supervacanca, solique voluptati instraieantia, vndiq; expellitis. Verum enim verò hoc ipsum iam nunc dispiciamus, an nullo nobis iure natura brutum animantium genus devinxerit: non artificiose hoc aut sophistarum more disputātes: sed in ipsas nostrorum animorum affectiones intuiti, humaniterq; nobiscum ista meditantēs atq; perpendentes.

* * *

A **Οὐκ ἴσως δὲ πῶς ὁ ἀγὼν τοῦ τοῖς Στωϊκοῖς ὑπὲρ τῆς σαρκὸς φαγίας. τίς ὁ πολυτομος εἰς τὴν γαστέρα καὶ τὰ ὀσπληνεῖα; τί τὴν ἡδονὴν ἠλιθιώντες καὶ διαβάλλοντες, ὡς ἔτε ἀγαθὸν οὐτέ ποσθησύνουσι οὔτε οἰκείον, οὕτως πρὸς τὰ πρὸ τῆς ἡδονῆς ἐσσοῦδάκασι; καὶ μὴ ἀκέρυτον ἰὼ ἀδύς, εἰ μύρον ἐξελάνουσι καὶ πέμμα τῆς συμποσίων, μᾶλλον αἶμα καὶ σάρκα διεχεράινειν, νῦν δὲ ὡς πρὸς τὰς ἐφημερίδας φιλοσοφούντες, διαπορύω ἀφαγεῖσι τῆς δειπνῶν ἐν τοῖς ἀχρήστοις καὶ πωροῖσι; ὁ δὲ ἀνήμερον τῆς πολυτελείας καὶ φονικόν οὐ πρᾶξιτοῦται. καὶ (φησὶν) ὁσδὲν γὰρ ἡμῖν πρὸς τὰ ἄλογα οἰκείον ἐστὶ. ὁσδὲ γὰρ πρὸς ὁ μύρον, (φαίη τις αἰ) ὁσδὲ πρὸς τὰ ξενικὰ τῆς ἡδυσμάτων ἀλλὰ καὶ τούτων ἀποδέπεσθε, ὁ μὴ χρήσιμον μηδὲ ἀναγκαῖον ἐν ἡδονῇ, πρὸς τὰ χότον ἐξελάνοντες. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τούτο ἡδὴ σκεψώμεθα, ὁ μὴ δὲν εἶ) πρὸς τὰ ζῶα διακίον ἡμῖν, μηδὲ τεχνικῶς, μηδὲ σοφιστικῶς, ἀλλὰ τοῖς πάθειν ἐμβλέψαντες τοῖς ἐαυτῶν, καὶ πρὸς ἐαυτοῖς ἀνθρώπικῶς λαλήσαντες καὶ ἀνακρίναντες.**

PLVTARCHI QVÆSTIONES PLATONICÆ.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ Πλατωνικὰ ζήτηματα.

Vidnam rei hoc est, q, Socratem deus aliis obstetricis ministerium prestare iussit, ipsum genere prohibuit? Sic enim in Theeteto ipse loquitur, non utique suo more ludens & iocans: neq; enim adhibuisset dei nomē dicto non serio. Et alioqui Plato eo in libro multa arroganter ac per iactantiam dicta Socrati tribuit. de quibus etiam hoc est. Multi enim, o lepidum caput, eo sunt erga me animo, vt parati sint illico mordere, quoties aliquid delirii eis adimo: putantq; ductum benevolentia hoc me facere. admodū quippe ignorāt neminem deum male velle hominibus, ac proinde me quoq; nihil horum malevolentia impulsu facere: sed quia nefas ducam mendacio asseriri, aut veritatem obruere. Numnam igitur suam naturam vt maiore iudicii vi ac facunditate præditam, dei nomine affecit? sic vt Menander:

Nam meus nobis Deus est. -- & Heraclitus: Ingenium hominis numen. Aut diuina aliqua causa, geniusque aliquis Socrati hunc philosophandi morem præcepit? vt semper alios examinans, fastu eos & errore atque arrogantia, quibus rebus primum sibi ipsis, deinde etiam vna agentibus erant molesti, liberaret. Ea enim tempestate quasi fortuna quadam sophistæ in Græcia proveniebant frequentes, quib. adolescentes multum pendentes pecuniæ, implebantur doctrinæ ac sapentiæ opinione, studioque disputandi certatim: quod genus disputationis inutilibus contentionibus ocium tempusque conterebat, neq; pulcri aut utilitatis quicquam habebat. Socrates autem ratione disserēdi ad redarguendū apposita instructus, eaq; tanquā purgātē vtens medicamento, eo fidem sibi auctoritatemq; comparabat, q, alios refellens nihil ipse affirmabat: & admittebatur facilius, quia vna

C **Ι** δήποτε τὸν Σωκράτην ὁ θεὸς μεγάλῳ μὲν ἐκέλευεν ἑτέροις, αὐτὸν ὅ γινῶν ἀπεκάλυπεν; ὡς ἐν Θεατητῶ λέγει. ἔ γὰρ εἰρωνόμοσ τε καὶ παίζων πρὸς σελήσαστο αἰ τῶ τῆ θεοῦ ὀνόματι. καὶ ἄλλως ἐν τῶ Θεατητῶ πολλὰ μέγαλα καὶ σοβαρὰ Σωκράτει πρὸς τὴν εἰρήνην, ὡν καὶ ταῦτα ἐστὶ, Πολλοὶ γὰρ δὴ, ὡς γαμάσιε, ἔγω πρὸς με διετέθησαν, ὡς τε ἀτεχνῶς δάκνην ἔτοιμοι εἶ), ἐπέδ' ἀνίνα λήρον αὐτῶν ἀφαιράμα. καὶ ὅτε οἴονταί με θύνοια τῆτο ποιῆν' πόρρω ὄντες τῆ εἰδέναί ὅτι ὁσδὲν θεὸς δεινοῖς ἀθρώποις· οὐδ' ἐγὼ δεινοῖα τοιοῦτον ὁσδὲν δρωῶ, ἀλλὰ μοι ψεδδός τε συγχερησῶ, καὶ ἀνήτης ἀφανίσαι, οὐδαμῶς ἴεμις. πότερον ἐν τῆν ἐαυτῶ φύσιν, ὡς κριτικώλεραν καὶ γρημιστέραν ἔσαν, θεὸν ποροσεῖπε; καὶ τῶ Μένανδρος. ὁ νοῖς γὰρ ἡμῶν ὁ θεός. καὶ Ἡράκλειτος, ἦθος αἰθρώπου δαίμων. ἢ θεῖον τί καὶ δαμόνιον ὡς ἀληθῶς ἀπίον ὑφηγήσαστο Σωκράτει τῆτο τῆ φιλοσοφίας ὁ γῆρος, ὡς τοῖς ἄλλοις ἐξετάζων αἰεὶ, τύφω καὶ πλάτης καὶ ἀλαζονείας, καὶ τῆ βαρῆς εἶ) πρὸς τὸν μὲν ἀδύς, εἶτα καὶ τοῖς συνοῦσιν, ἀπήλλατῆ; καὶ γὰρ ὡσπερ ἐκ τύχης τότε φορεθῆν γνῶσῶν συνέθη σοφιστῶν ἐν τῆ Ἐλλάδι καὶ πούτοις οἰνεοὶ πολὺ τελοῦντες δεργύειον, οἰήματος ἐπληροῦντο, καὶ δοξοσοφίας, καὶ λόγων ζήλου, γολίω καὶ διαβίβας ἀπαράκτους ἐν ἔρεσι καὶ φιλοτιμίαις ἀγριτες, καλὸν δὲ καὶ χρήσιμον ἐδ' ὅποιω. τὸν οὖν ἐλεγκτικὸν λόγον ὡσπερ καθάρτικόν ἔχων φάρμακον ὁ Σωκράτης, ἀξιοπίστος ἰὼ, ἑτέροις ἐλέγχων, τῶ μὴ δὲν ἀποφάνεσθαι καὶ μάλλον ἢ πρὸς ἐδ, δὲ καὶ ζήτησιν κρινῆ τὴν ἀλήθειαν, ὅτε αὐτὸς ἰδίᾳ δόξῃ βοηθεῖν.

quæreret veritatem, nō suā opinionē defendere videbatur. P P P P ij

4 ἔπειτα τὸ κρινεῖν ὄντος ὠφελίμου, ὃ γῆραν ἐμποδίων ἐστὶ. τυφλοῦται γὰρ ὁ φιλεῖν παρὶ τὸ φιλεῖν μόνον· φιλεῖται δὲ τῷ ἰδίων ὁ δὲ οὐτως ὡς δόξα καὶ λόγος ὑποπύτου τεχνίτου. ἢ γὰρ λεγομένη τεχνῶν δικαιοσύνη ἀφανομένη, πρὸς λόγους ἐστὶν ἀδικωτάτη. δεῖ γὰρ ἐκεῖ λαβεῖν μὲν τὸ ἴδιον, ἐν ταῦτα δὲ, καὶ ἀλλότριον ἢ, ὃ βέλτιστον. ὅθεν ὁ γῆραν ἴδια, γίνεται φαυλότερος ἐτέρων κριτής. καὶ κατὰ τὴν Ἡλείους τῷ σοφιστῶν πρὸς βελτίους αὐτῶν τῷ Ὀλυμπίων ἀγωνοθέτας, εἰ μὴδὲ εἰς Ἡλείων μὲν ἀγωνιστῆς, οὕτως ὁ μέλων ἐν λόγοις ὀρθῶς ὀπίσθησεν, οὐδὲ δικαίως ἐστὶν αὐτὸς φιλοσοφῆσαι, ὁ δὲ ἀνταγωνίζεσθαι τοῖς κρινομένοις. καὶ γὰρ οἱ τῷ Ἑλλήων στρατηγῆτι τῷ παρὶ τῷ ἀριστῶν ἠήφον φέροντες, αὐτοῖς δῆρις ἐκείνου ἀπορίας καὶ τῷ φιλοσόφῳ ὁ δὲ ἐστὶν ὅς οὐδὲ πρὸς πέπονθε, διὰ τῷ ὡσπερ Σωκράτης ὁμολογησῶν μὴδὲν ἴδιον λέγειν. οὗτοι δὲ καταρῆς μόνον καὶ ἀδικαίους τῆς ἀληθείας παρέχουσι ἑαυτοῖς δικαστῆς. ὡσπερ γὰρ ἐν τοῖς ἀσιν ἀπὸρ, ἀμὴ σαφές ἢ μὴ δὲ φωνῆς ἰδίας ἔρημος, ἀλλὰ ἠχοῦ καὶ ῥοῖου μεσῶς, ὅσα ἀκεῖναι ἀνυλαμβάνεται τῷ φηγομένων, οὕτω ὁ πρὸς λόγους ἐν φιλοσοφίᾳ κρινόν, ἀνένδοθεν ἀνπιπαταγῆ καὶ ἀντιχηρῆ δις ζυγῶν ἐστὶ τῷ λεγομένων ἔξωθεν. ἢ γὰρ οἰκεία δόξα καὶ σιωπικος, ὡν αὐτῶν ἀρετῆ, φιλοσοφίαν ἐξήκατο ποδοῦσαν, οἰομένη δὲ τὰς ἄλλας ἀπόσας πρὸς τὴν ἀληθεῖαν. ἐπιτοῖν εἰ μὴ ὁ δὲ ἐστὶν καταληπτικὸν ἀνδραγαθῶν καὶ γῆραν, εἰκότως ὁ θεὸς ἀπεκάλυπεν αὐτὸν ὑπομένει καὶ ὑποδὴ καὶ ἀδύναμα γῆραν, ἐλέγχειν δὲ τοῖς ἄλλοις ἠνάγκασε τοιαῦτα δόξασον. οὐ γὰρ μικρὸν μὲν ὄφελος ἀλλὰ μέγιστον ὁ τῷ μεγίστου τῷ κακῶν ἀπάτης καὶ κενοφροσύνης ἀπαλλάττων λόγους, οὐδὲ Ἀσκληπιάδης τοῦτο γὰρ ἔδωκε θεός. οὐ γὰρ σῶματος ἢ Σωκράτους ἰατρεία, ψυχῆς ὃ ἢν ὑποῦλα καὶ διεφθαρμένης καθαρισμός. αἱ δὲ ἐστὶν ὀπίσθη τῶ ἀληθῶς, ἐν δὲ ὁ ἀληθῆς, ὅσα ἐλαπτον ἐξ τοῦ ἀίροντος ὁ μαθῶν πρὸς τὴν ἀρετήν. λαμβάνει δὲ μάλλον ὁ μὴ πεπεισμένος ἔχειν, καὶ λαμβάνει ὁ βέλτιστον ἐξ ἀπύτων, ὡσπερ ὁ μὴ τεχνῶν παιδοποιεῖται τὸν ἀριστον. ὅσα δὲ μὴ τὰλλα μὲν ὁ δὲ ἐστὶν ἢ ἄζια σπουδῆς ποιήματα καὶ μαθήματα, καὶ λόγοι ῥητόρων, καὶ δόγματα σοφιστῶν, ἀσωκράτῳ γῆραν ὁ δαμόνιον ἀπεκάλυπεν· ἢ δὲ μόνον ἢ γὰρ Σωκράτης σοφίαν παρὶ τὸ θεῖον ἐνοπήν, ἐρωπικῆ ὑποαῖ τοῦ παρῶν ῥητορῶν, ταύτης οὐ γῆραν ἐστὶν ἀνδραγαθῶν ὁ δὲ ἀρετῆς, ἀλλὰ ἀνάμνησις. ὅθεν ὁ δὲ ἐδίδασκε Σωκράτης, ἀλλὰ ἐνδιδούς δῆρις ἀποειπῶν, ὡς παρὶ ὠδίων, τοῖς νέοις, ἐπήγχε καὶ ἀνεκίει καὶ σιωπῆς ἢ ἐμφύτοις νοήσας· καὶ τὸ μὴ μαμωπικῶν τεχνῶν ὠνόμαζεν, ὅσα ἐνδιδέσαν ἔξωθεν. ὡς παρὶ ἔτεροι παρῶν ποιῶντο νοῦν τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ἀλλὰ ἔχοντες οἰκείον ἐν ἑαυτοῖς, ἀτελῆ δὲ καὶ συγκεχυμένον τῶ τρέφοντος ὀπίσθη ἠκούσαν.

Τί δὲ ποτε τὸν αἰωπάτω θεόν, πατέρα πύτων καὶ ποιητῆν παρῶν πεν; ἢ τῷ μὲν θεῶν τῷ γῆραν τῷ αἰθρῶν πατὴρ ἐστὶν (ὡς Ὀμηρος ἐπονομάζει) ποιητῆς ὃ τῷ ἀλόγῳ καὶ ἀφύγῳ; οὐ γὰρ γῆραν φησὶ Χρυσίππου πατέρα καλεῖται τὸν παρῶν τὸ ἀσπέρμα, καὶ παρὶ τῶ ἀσπέρματος γῆραν ὁ δὲ. ἢ τῷ μεταφορᾷ γῆραν μόνον, ὡς παρὶ εἴωθε τὸν αἶπον πατέρα τῷ χροσμου κέκληκεν; ὡς τῷ ἐρωπικῶν λόγων πατέρα Φαῖδρον ἐν συμποσίᾳ παρῶν πεν, εἰσηγητῆν αὐτὸν γῆραν μόνον;

A Nam iudicium, res perutilis, impeditur familiaritate. amantem enim res amata cæcum facit: de his aut quæ nostra sunt, nihil perinde amamus aq; opinionem & orationem à nobis fictã. Etenim quæ iustissima dicitur liberum diuisio, hic fit iniustissima. isthic. n. suã quisq; prole debet accipere: hic teneri debetq; est optimum, etiã si alienum sit. quo fit, vt qui ipse gignit opiniones, eo deterior fit alienarum iudex. ac sicut sophista ille dicebat Eleos optimos fore Olympicorum certaminũ arbitros, si nemo Eleus certaret: iia qui de disputatione aliqua recte volet pronunciare, par est ipsum nõ ambire coronã, neq; aduersariis quæ sunt diiudicanda. quippe & Græcorũ duces suffragia ferentes de his qui re optime gessissent, seipfos singuli optimos pronunciarunt: neq; vllus est philosophus qui non eodem egerit modo, extra eos qui Socratis exemplo professi sunt nihil se de suo dicere. atq; hi soli puros se & incorruptos iudices veritatis præbent. Nã sicut aer in auribus contentus si non tranquillus sit propriæque vocis expers, sed sonitus ac fremitus plenus, nõ accurate excipit voces, sic in philosophia iudicium, si intus sit quo commoueat & q; obstrepat, recte intelligere nequit ea quæ foris dicuntur. Domestica enim & nobiscum habitãs opinio, si optime cum ea agatur, a philosophia regitur atq; cõstituitur: reliquæ omnes à veritate aberrant. Præterea si comprehendere homo ac perscrutari nihil potest, haud iniuria deus Socrati interdixit procreatione falsorum ac instabiliũ sermonum, qui instat zephyriorum ouorum essent: aliis aut dicere eum coegit, vanis eos duci opinionibus. Nam haud exigua, sed maxima vtilitas erat eius orationis, quæ hominem maximo malorum vanitate opinionis liberaret.

Non Asclepiadis hocce deus dederat. non enim corpori medicinam faciebat Socrates, sed animum occulto vitio expurgabat. Quod si veritatis aliqua est scientia, vnica autem est veritas: non minus fert eo qui eam invenit is qui ex inventore eam discit. is autem facilius assequitur veritatem, qui non persuadet sibi se habere: & ex omnibus optimum deligit. sic vt is qui non genuit, optimum adoptat. Quin & hoc considera, reliqua omnia nullius fuisse momenti, poemata, mathematica, orationes arte compositas, sophistarum decreta: quæ gignere Socratem numen prohibuit. quam vero solam is existimabat sapientiam, & amatoriam appellabat, dei & mente percipiendæ naturæ nimirum cognitionem, eam non gigni ab hominibus, non inveniri, sed in mentem reuocari. Quapropter nihil docuit Socrates, sed principia dubitandi tanquam dolores partum præeuntes adolescentibus suggerens, exfufcitauit atq; vna confirmauit infitas noticias. idque artem obstetricandi appellauit, quæ non (vt alii profitebantur) intelligentiam extrinsecus ingereret auditoribus, sed demonstraret eam in ipsis infitam, imperfectam tamen, atque confusam, & alumni egentem esse.

C v r supremum Deum omnium patrem & opificem appellauit? An deorum qui creati sunt & hominum pater est, vt Homerus vocat: brutorum aut & anima carentium opifex? Non enim agri pater, si Chrysippo credimus, is dicitur qui eum conseuit, quanquam è femine deinde fruges nascantur. * sed vsus est translatione motu suo, & autorem mundi patrem eius nominauit: sicut in cõuiuio Phædrũ patrem amatoriz disputationis, quã is introduxerat:

& in Phædro Lyciam, quò initium præbente multa ac præclara de philosophia erant disputata. Aut interest aliquid inter patrem ac opificem, procreationem & ortum? sicut enim q. procreatum est, id omnino etiam ortum est, non vicissim: ita qui genuit, is etiam fecit, ortus enim animati, est procreatio. Tum opus ab opifice confectum, ut ædificatore, textore, lyrae fabro, aut statuario, prorsus ab auctore suo abscedit. vis aut & principium procreantis, insita est progeniei, eiusq; continet naturam, portiuncula quædam à genitore auulsa. Quando itaq; mundus non effectis aut compactis operibus similis est, sed magna ei inest pars vitæ atq; diuinitatis, quam à se deus materiæ inseruit atq; admiscuit: haud iniuria iuxta & pater mundi, qui viuens existit & opifex appellatur. Hæc cum maxime ad sententiam Platonis accedant, considera an & hæc probabiliter dici possint. Cum mundus constet è duabus partibus, corpore & anima: corpus quidem non genuit deus, sed à materia exhibitum conformauit ac concinnauit, suis terminis ac figuris deuinciens definiensq; infinitum. anima autem mentis, rationis, concentusq; particeps, non opus modo, sed & pars dei est, neq; ab ipso facta, sed de ipso & ex ipso existit. Itaq; in repub. vniuerso comparato lineæ in partes inæquales duas sectæ, vtranq; rursus in duas eadem proportionem partes diuidit, & cum eorum quæ videntur, tum eorum quæ mente sola percipiuntur genera constituit. eorum quæ mente cernuntur prius genus quod complectitur primas formas, alterum mathematicum: eorum quæ sentiuntur prius quod continet solida corpora, secundum quod visa & imagines eorum. Vnicuiq; porro horum generum suam vim qua perciperetur atq; iudicaretur adsignauit, primo mente, mathematico intellectum, sensilibus fidem, simulacris & visis coniecturam. Quid aut voluit sibi, cum Vniuersum in partes inæquales diuideret? & vtra maior est, sensilis an menti exposita? ipse enim non explicauit hoc. statim aut apparet quod sit maior portio sensilis. Nam diuisionem non admittens, eodẽque semper modo habens natura rerum sub mentis adspectum cadentium in arctum contracta est & pura. ea quæ dissipari circum corpora potest & hinc inde vagari, sensu em partim præbuit. iam q. corpore vacat, suo continetur termino. corpus materiæ ratione infinitum est atq; immensum: cum sensibile fit, participanda mente definitur. Præterea sicut ipsarum rerum sensilium quævis complures habet imagines, vmbra, & simulacra, & vniuersæ ab vno exemplari permulta exempla fieri natura atque arte possunt: ita nec esse est quæ hic sunt, multitudine iis quæ isthic sunt præstare, de Platonis sententiâ, qui sensilium rerum tãquam formarum in materia expressarum species (ideas ipse vocat) & exemplaria esse notiones mente conceptas statuit. Ceterum mēs vnum genus idearum q. omiſſa corporis consideratione abstrahitur à materia concipit: q. ad mathematica pertinet, ea ab arithmetica ad geometriam, hinc ad astrologiam; deniq; ad musicã seu harmonicã deducit. nã geometricæ sunt res magnitudine ad numerum accedente, solidæ accedente magnitudinî crassicie, astrologicæ cum mouentur solida, harmonicæ vbi motum sequitur sonus. Quo fit vt si vocem motis, motum solidis, crassiciem superficiesibus, magnitudinem quantis adimamus,

A ἐν δὲ τῷ ὁμοιῶν μὴ ἀλλοτρίω Καλλιππίδαν. πολλοὶ γὰρ ἰὼ καὶ καλοὺς λόγους ἐν φιλοσοφίᾳ γινέσθαι τῶν ἀρχαίων ἐκείνου ὡραίου. ἢ ἀφ' ἑαυτοῦ πατὴρ τε ποιητοῦ καὶ γυνήσεως ποιήσεως. ὡς γὰρ ὁ γυνήσεως, καὶ πεποιήται, οὐ μὲν αἰάπαλι, οὕτως ὁ γυνήσεως καὶ πεποιήκεν. ἐμφύτου γὰρ γυνήσεως ἢ γυνήσεως ἐστὶ καὶ ποιητοῦ μὲν, οἷος οἰκονόμος ἢ ὑφάντης, ἢ λύρας δημιουργός, ἢ ἀιδριανός, ἀπὸ ἡλλοτρίω ὁ γυνήσεως ἔργον ἢ δὲ ἀπὸ τῆς γυνήσεως ἀρχῆ καὶ δυνάμεις ἐγκέρεται τῷ τεκνωθέντι, καὶ συνέχεται τῷ φύσει, ἀπὸ ἀσπασμα καὶ μόριον οὖσαν τῷ τεκνωθέντι. ἐπεὶ τοίνυν οὐ τιπλασμένοις ὁ κόσμος ὁσὲν σμυρνοσμήνοις ποιήμασιν ἔοικεν, ἀλλ' ἐστὶν αὐτῷ μόριον πολλὴ ζωότητος καὶ θεϊότητος, ἡ δὲ ὁ θεὸς ἐκαστὸν ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς ὕλης καὶ κατέμιξεν, εἰκότως ἄμα πατὴρ τε τῷ κόσμου ζώου γυνήσεως, καὶ ποιητὴς ἐπονομάζεται. τούτων δὲ μάρισα τῆς Πλάτωνος ἀπλομένων δόξης, ὅτι τῆσιν ἐὶ κακείνα λογιζέται παλαιῶς, ὅτι δυνάμεις ὄντων ἐξ ὧν ὁ κόσμος συνέστηκε, σώματος καὶ ψυχῆς, ὁ μὲν οὐκ ἐγίνετο θεός, ἀλλὰ τῆς ὕλης ὡραίου, ἐμύρωσε καὶ συνέμιξε, πέρας οἰκείους καὶ γήμασι δῆσας καὶ ὀρίσας ὁ ἀπὸ τῆς ἢ δὲ ψυχῆς, νοῦ μεταστροφῆ καὶ λογισμοῦ καὶ ἀρμονίας, ὅτι ἔργον ἐστὶ τῆς θεῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ μέρος, ἐστὶ ὅτι αὐτὸ ἀπ' αὐτῆ καὶ ἐξ αὐτῆ γένηται. ἐν τῇ πολιτείᾳ γυνή, τῷ πῶτος ὡσπερ μίας γραμμῆς τετραμήνης αἰσα τμήματα, πάλιν τέμνων ἑκάτερον τμήμα εἰς δύο ἀνὰ τὸν αὐτὸν λόγον, τὸ, τε τῷ ὄρω μὲν ἡρώς καὶ ὁ τῷ νοου μὲν ὡραίου τὰ πῶτα ποιήσας, τοῦ μὲν νοητοῦ ὡραίου ἀποφαίνει, ὁ ὡραίου τὰ ὡραίου εἶδη, δὲ ἄλλοτερον ὁ μαθηματικόν. τῷ δὲ ἀιδιτοῦ ὡραίου μὲν τὰ φερέμενα σώματα, δὲ ἄλλοτερον δὲ τὰ εἰκόνας καὶ τὰ εἰδωλα τούτων. καὶ κριτικὸν ἑκάστῳ τῷ τετάρων ἀποδίδωσιν ἴδιον, νοῦ μὲν τῷ ὡραίου, ἀιδιτοῦ ὡραίου μαθηματικῶ, τοῖς δὲ ἀιδιτοῖς πῶσι, εἰκόνας δὲ τοῖς ὡραίου τὰ εἰδωλα καὶ τὰ εἰκόνας. τῷ οὖν ἀιδιτοῖς αἰσα τὰ τμήματα ὁ πῶ ἔτεμε, καὶ ἄλλοτερον τῷ τμημάτων, ὁ νοητὸν ἢ τὸ ἀιδιτόν, μείζον ἐστὶν; αὐτὸς γὰρ οὐ δεδήλωκε· δόξαι δὲ αὐτὸν μὲν εἶναι μείζον ὁ ἀιδιτόν. ἢ γὰρ ἀμέριστος οἰσία καὶ καὶ τῷ τῶν ὡραίου ἔχουσα τῷ νοητῷ ἐστὶν, εἰς βραχὺ συνημιμένη καὶ κατὰ ἔργον ἢ δὲ σκεδαστῆ ὡραίου τὰ σώματα καὶ ὡραίου τῶν ἀιδιτόν παρέχεν. ἐπὶ, τῷ μὲν ἀσωμάτου πέρας οἰκείον, ὁ δὲ σῶμα τῆ μὲν ὕλη ἀπὸ τῆς καὶ ἀόριστον, ἀιδιτόν δὲ γινόμενον, ὅταν οἰοῦνται μετοχῆ τῷ νοητοῦ. ἐπὶ, κατὰ τῶν αὐτῶν τῷ ἀιδιτοῦ ἑκάστῳ εἰκόνας ἔχει πλείους καὶ σκίας καὶ εἰδωλα, καὶ ὅλως ἀφ' ἑνὸς ὡραίου πῶσι πᾶμπολλα μιμήματα γίνεσθαι καὶ φύσει καὶ τέχνῃ δυνατὸν ἐστὶν, οὕτως αἰάκη τῶ ἀιδιτοῦ τῷ οἰκείῳ πῶσι ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ τῷ Πλάτωνος, ὡραίου πῶσι καὶ ιδέας τὰ νοητὰ τῷ ἀιδιτοῦ, ὡσπερ εἰκόνας ἢ ἐμφάσεων, ὡραίου μὲν. ἐπὶ, τῷ εἰδῶν νόσον ἐξ ἀφαιρέσεως καὶ ὡραίου τῶν σώματος ἐπάγεται τῇ τῷ μαθημάτων τάξῃ, κατὰ βίβλῶν ἀπὸ τῆς ἀιδιτοῦ ἐπὶ γεωμετρίας, εἴτα μετὰ τῶν τῶν ἀιδιτοῦ ἐπὶ ἀιδιτοῦ ἐπὶ πάσης δὲ τῶ ἀιδιτοῦ πῶσι. γίνεται μὲν γὰρ τὰ γεωμετρίας μῶσι, τῷ ποσοῦ μέγεθος ὡραίου τῶν τὰ δὲ φερέα, τῷ μεγέθους, βάρους τὰ δὲ ἀιδιτοῦ μῶσι, τῷ φερέου, κινήσιν τὰ δὲ ἀιδιτοῦ, τῷ κινήσιν μῶσι σώματι φωνῆς ὡραίου μῶσι. ὅταν ἀφαιρέσῃ φωνῆ μὲν τῷ κινήσιν, κινήσιν δὲ τῷ φερέου, βάρους δὲ τῷ ἐπὶ πῶσι, μέγεθος ὁ τῷ ποσοῦ

εν αυταις χρησιμευταταις νοηταις ιδεαις, ουδεμιαν διαφο-
 ραι εχουσαι προς αλληλας, εδ εν και μονον. ε γδ ποιημο-
 νας αριθμων, αι μη της απειρα δυαδος αφηται. ποιησασα δε
 ουτως αειθρον, εις σιγμας, ειτα γραμμας, εν δε τουτων εις
 επιφανειας και βαθη και σωματα παρεισι, και σωμω ποιητι-
 τας εν πασαι γινομενων. επι, τω μω νοητω εν κριτηριον ο
 νοις, και γδ η ελενοια, και εστιν εν τοις μαθηματικαις, ωσπερ
 εν κατωτατοις, εν φαινομενων τω νοητω. επι δε την τω
 σωμω γινωσκον υπο πληθους και τε δυναμεις και διαφορας αι-
 στητηριων η φυσικω εδωκεν ημιν και ε πατα εφοραται ταυταις,
 αλλα εν φησιν πολλα εις μακροτητα την αιδησιν. εν ω και
 ωρ ημων εκασου συνεστατος εκ τε της ψυχης και τε σωμα-
 τος, μικρον εστι ο ηγεμονικον και νοερον εν πολλω τω της σαρ-
 κος ο κω κεκρυμμενον. ετως ειχες εχον εν τω πορτη ο αι-
 στητον και νοητον, και γδ αρχη τα νοητα τω σωματικω αρχη
 ο πασης πλεον ο ες αυτης και μεζον. προς δε του ανθρωπου ει-
 ποιησι αι παρειων, συγκρινοντες τα αιδητα τοις νοητοις, εσπον
 πια τα δητα τοις θεοις εστισθευει. ο γδ θεος εν τοις νοητοις,
 εκεινα πορτα γδ δη που ο παειχομενον, ελεγον εστι τα
 παειχροντος η δε τα πορτος φυσικω νοητω παειχε ο αιδη-
 τον. ο γδ θεος την ψυχω εις ο μεσον θεοις, ελε πορτος τε ετφ-
 νε, και εζωθεν τα σωματα αυτη παειχε αλυψον. εστι δε αορα-
 τος η ψυχη, και πασαις ταις αιδησειν αιαιδητος, ως εν οις
 νομοις ερηται. διο και φησιν ημων εις εκασου εστιν ο ο κω
 σμος ου φησιν ο ιδμος, ημων μω γδ εκασου την ζωπικην δι-
 ναμιν εντος παειχε ο δητοφδες και ελελυτον εν δε τω κω
 σμο πω αντηον, απο της κυριωτερας και ετ τα αυτω
 σωμω εχουσης αιει σωζεται ο σωματικον εν μεσω παειχο-
 μενον, και μη αμερες τε λεγεται και αμερισον, ο μω σωμα
 μικροτητα, ο δε ασωματον και νοητον, ως απλοιω, και ειλι-
 κρινες, και καθαροι απασης φειροτητας και διαφορας, και αλ-
 λω, οητες εστι τοις σωματικαις τεκ μαρεαται παει τω ασω-
 ματων. ο γω νω, αμερες μω καλφται και αμερισον, α-
 μα δε πορτα γδ ενσηκε, και εδεν πτης οικουμηνω μερος
 αυτη ερημον εστιν. αλλα και παη πορτα και παειχης, φη-
 ραι τε πασαι και φησιν αι απο του κω σμου εν τω νω περι-
 χορται. κριτηριον δε τω νοητου μοιου εστιν ο νοις, ως φωτος ο-
 φησι, δι απλοτητα και ομοιοτητα. τα ο σωματα πολλας διαφο-
 ρας εχοντα και αινομοιτητας, αλλοις αλλα κριτηριοις, ως
 πα οργανωις, αλισκεαυ πεφυκεν. αλλα μην εδε της εν ημιν
 νοητης και νερας δυναμειω κατα φρονουσι ορθωις πολλη γδ ε-
 στα και μεγαλη, φησιν πορτος τα αιδητου, και μεζω τω
 θεω ενσηκεται, ο ο μεζω, αυτος εν συμποσιω διδασκων
 πως δε οις ερωτικωις χησται, μεταχοντα την ψυχω απο
 τω αιδητου και λων επι τα νοητα, παρεχουα μητε σωμα-
 τος πνωις μητ επιτηδωματος μητ επισημης καλλημιας
 αποτεταχται και δουλωει, αλλ αποσαντα της παει ταυτα
 μικρολογιας επι το πολυ τα καλωι πελαγος φεπεισται.

Τι δη ποτε τω ψυχω αιει παρειουτεραν αποφαινων τα
 σωματος, αι παν τε της εκεινου ημεπω και αρχω, πα-
 λιν φησιν ουκ αι ηρωσται ψυχω ανευ σωματος, ουδε νοιω F
 αιδω ψυχης, αλλα ψυχω μω εν σωματι, νοιω ο εν τη ψι-
 χη; ουδε γδ το σωμα και ετ και μη εινα, συμπρχον α-
 μα τη ψυχη και ηνωμενον απο της ψυχης. η το πολλω αις
 nim videbitur corpus & esse & non esse, quod & simul

iam in ipsis simus menti expositis ideis, quæ invi-
 cem nulla differentia discernuntur ratione Vnius
 & Solius. Non enim numerum vnitas efficit, nisi
 infinitum si attingat binarium, sic factio numero,
 ad pūcta, tum lineas, deinde superficies, crassities,
 mox corpora, & qualitates corporum affectorum
 progredimur. Porro autem quæ mente cernuntur,
 vnicum habent quo iudicentur, mentem. Intelle-
 ctus enim mens est in mathematicis, sicut in spe-
 culis ex apparentibus formis sola mente cernen-
 dis. Ad corporum verò cognitionem ob multitu-
 dinem quinque nobis sensus natura dedit qui de
 iis iudicent. neque tamen hi omnia deprehendunt,
 multis sensum ob sui exilitatem subterfugientibus.
 At enim quanquam quisque nostrum animo &
 corpore constat, tamen vis princeps mentis exi-
 gua latet in magna corporis mole. Eodemque mo-
 do in Vniuerso res habet cum formis menti &
 sensibus expositis. nam quas mens videt formas,
 ex sensibus præsumt. principio autem cuius plus
 in eo est, & maius id, quod ex se habet. Contra au-
 tem aliquis dicet, primum nos sensilia mente per-
 cipiendis comparando, quodammodo mortalia
 diuinis exare. Deus enim est ex iis quæ mens
 considerat. Deinde vbiq; id quod continetur, conti-
 nente minus est. At Vniuersi natura eo quod men-
 te videtur sensilia continet. deus enim animam in
 medio positam per omnia extendit, eiq; foris cor-
 pora circumdedit. Videri autem non potest ani-
 ma, neq; vilo alio sensu percipi, vt in Legibus dictū
 est. itaq; & vnusquisq; interitui obnoxius est, mun-
 dus nequaquam interibit. Nam qui vis nostrum in-
 tus vitalem vim mortali ac dissolubili corpore cō-
 tinet, in mundo contra à principe parte & seaper
 eodemmodo se habente, corporea perpetuo con-
 seruatur natura in medio sita. Et verò diuersis mo-
 dis sensibile & sola mente perceptibile dicuntur in-
 diuidua esse, nullamq; admittere partitionē. illud
 ob exiguitatem hoc ob simplicitatem ac sincerita-
 tem, & q; omnis priuationis expers est atq; differē-
 tia. Quin & alioqui stolidū est corporeis reb. iudi-
 care de incorporeis velle. Nam nunc indiuiduum
 dicitur, & quod in parte scindi nequeat, simul tamē
 vbiq; instat, neq; eo vlla mundi pars vacat: sed &
 affectiones omnes, & actiones, interitusq; & ortus
 eo, quod Nunc dicitur, continentur. Quod autem
 mente percipitur, de eo sola mens iudicat, sicut so-
 lus visus de luce, ob simplicitatem & similitudinem.
 Corpora autem cum varias habeant differentias &
 diuersitates, alias aliis iudicandi instrumentis per-
 cipiuntur. Cæterum ne hoc quidem recte, q; men-
 tem cuiusvis in nobis intelligit atque intelligitur,
 despiciunt: quæ cum sit magna atque multa, com-
 plectitur omnia sensilia, & vsque ad res diuinas per-
 tingit. Id verò maximum est, quod ipse in Con-
 uuiuo docens quo pacto amatoris vti debeamus, a-
 nimum à sensilibus bonis ad ea quæ sola mens cer-
 nit traducendo, hortatur nos, ne vllius corporis,
 studii, aut scientiæ pulcritudini addicti seruiamus:
 sed abiecta ista pusillanimitate ad vastum pulcritu-
 dinis mare nos conuertamus.

Q V A de causa Plato, cum semper animam
 dicat corpore antiquiorem, eique ortus princi-
 pium & causam, tamen dicit neque animam existi-
 sisse sine corpore, neque mentem sine anima,
 sed animam in corpore, mentem in anima. sic e-
 cum anima existat, & ab anima gignatur.

An verum est id quod sæpe diximus? Scilicet mentis expertis anima, & corpus informe semper simul fuerunt, neutrumq; eorum oriū habuit aut principium. Postquam autem anima nactem & harmoniam participavit, atq; ob concentum sapiens facta mutationem materię intulit, suisque motibus superior motiones eius ad se traxit atq; conuertit: ita corpus mūdi ab anima principium duxit, eiq; conforme & simile est factū. Nō enim ex seipsa naturā corporis est fabricata anima, neq; ex nihilo: sed ex incōposito & informi corpore cōditū atq; obtēperās redegit. Ergo sic ut is, qui diceret semper vim feminis esse cū corpore, tamen corpus ficus aut olea à femine factū, nihil diceret dissonās: (ipsum quippe corpus motus & mutationis principio à femine indito sic natum est atque pullulavit) ita informis & indefinita materia ab insita anima cum formaretur, talem formam atq; dispositionem accepit.

CVR, cum corpora & figure partim circulis, partim rectis lineis contineantur, rectilineorum principia statuit triangulum æquilaterum & inæqualiū omnium laterum (qui scalenus dicitur) quorum illud cubum confecerit, tercia elementum, hoc pyramidem, ac octo & viginti basium corpora, ignis, aeris, & aquæ primordia: circularia aut omnino omittit, quoniam globi mentionem fecisset, ubi dictarū figuratum à quavis rotundum corpus ait posse in æqualia diuidi? An vera est eorum sententia, qui cum dodecaedrum, id est duodecim laterum corpus, globo adscriptisse dicunt, cum ait deum eo usum in expingenda Vniuersi natura? Etenim corpus XII basium multitudine laterum, angulorumq; amplitudine recti naturam subterfugiens, flexile est, & circum extendendo, sicut globi è duodecim pellibus compacti, circulum imitatur, ac multa complectitur. Habet enim xx angulos solidos, quorum quivis tribus planis obtusis continetur, singulis rectum & eius quinta n partem continentibus. Compingitur aut atq; concinnatur ex duodecim quinquangulis æquilateris atq; æquiangulis: quorū quodvis constat è triginta primis scalenis. itaq; videtur simul & Zodiacum & annum representare, quod in æquales cum illis numero portiones diuidatur. An quia ordine naturæ rectum circumferentia antecedit? aut potius circumferentia accidens quodpiam recti est omnino. flecti enim dicitur rectum & circulus describitur è centro, certa inter id & circumferentiam intercapedine, quæ recta lineā capit, & sui mensuram habet. vndiquaq; enim circumferentia à medio atq; distat. Tū conus quoque (siue turbinem mauis dicere, siue metam, nihil moror) conus inquā & cylindrus à rectilineis ppagantur. Ille si fixo latere vno trianguli, vel qua in orbē circumagantur; hic, si idem parallelogrammo contingat. Et quando principio id est propius, q̄ est minus: minima utiq; est omnium linearū recta, utpote simplex. cum in circumferente aliud sit concavū, aliud cōvexum. Præterea numeri figuris sunt priores, sicut & vnitās prior puncto. q̄ est vnitās in posito considerata. At verò quæuis vnitās, triangulus est. Nā omnis triāgulus numerus, si octies sūtus vnitatē adsciscat, quadratum exhibet: estq; hoc ei cū vnitatē cōmune. Prior ergo circulo est triāgulus: ac proinde etiam recto circumferentem antecedit. lam elementum nullum in ea diuiditur, quæ ex ipso sunt composita: hæc in elementa resoluantur sua.

A ὅφ' ἡμᾶν λεγόμενον ἀληθές ἐστίν; ἢ μήν γδ αἰεὶ ψυχὴ καὶ ὁ ἀμορφον σῶμα στυπῆρχον ἀλλήλοισ ἀεί, καὶ ἕδτερον αἰετῶν ἡμέσιν ἔχει ἕδ ἀρχήν ἐπει δὲ ἡ ψυχὴ νοῦ μετέλαβε καὶ ἀρμονίας, καὶ ἡμομένη εἴχε συμφωνίας ἐμφρον, μεταβολῆς αἰτία γέρονε τῆ ὕλη, καὶ κρατήσατα τῆς αὐτῆς κινήσει τῆς κείνης ἐπεσάτατο καὶ ἐπέσρεψεν, οὕτω ὁ σῶμα τῆς χύσιου ἡμέσιν ἔχει ὑπὸ τῆς ψυχῆς, καὶ καταγῆμα πῶλον καὶ σιωμοιόμενον. ἕ γδ ἕξ αὐτῆς ἡ ψυχὴ τὴν τῆ σῶματος ἐδημιουργή φύσιν, ἕδ ἐκ τῆ μη ὄντος, ἀλλ' ἐκ σῶματος ἀπέκτου καὶ ἀρχιμάτου σῶμα τεταγμένον ἀπέφρασατο καὶ περὶ ἡμῶν. αἰετῶν ἢ εἰ φαίη πᾶσι τῆ σπέρματος δύνάμιν εἶ) μὲ σῶματος, γερνῆναι μὴ τοῖ ὁ σῶμα τῆς συκῆς ἢ τῆς ἐλάμας ἕπὸ σπέρματος ἕδ ἐν εἶρε ἕδ φωνῶν (αὐτὸ γδ ὁ σῶμα, κινήσεως αὐτῆ καὶ μεταβολῆς ὑπὸ τῆ σπέρματος ἐγένετο μῆν, εἶρη τῆ σπέρματος ἐ διεβλάθησεν) ἕτως ἡ ἀμορφος ὕλη καὶ ἀόριστος ὑπὸ τῆς ψυχῆς ἐνούσης γῆμα πῶσα, μορφῶν ἕχε τοιαύτην καὶ εἶρεσιν.

Διὰ τῆ τῆ μὴ δὲ ὕλη γῆματων, τῆ δὲ κυκλικῶν σωματων καὶ γῆματων ὄντων, τῆ τῆ δὲ ὕλη γῆματων ἕχε εἶρε εἶρε δὲ ἰσοσκελές τῆ γῆματων καὶ ὁ σκαλίων; ὦν ὁ μὴ τὸν κύβον σπῶσεσθαι γῆς σπῶσεσθαι ὄντα, ὁ δὲ σκαλίων τὴν τε πυραμίδα

C καὶ ὁ οκτάεδρον, καὶ τὸ εἰκοσάεδρον, ὁ μὴ, πρὸς σπέρμα, ὁ ὅ, ἀέρος, ὁ δὲ, ὕδατος ἡμομένη. τὸ δὲ τῆ κυκλικῶν ὄλως παρῆκε, καὶ τοῖ μνησθεῖς τῆ σφαιροειδῆς, ἐνοῖς φησι τῆ κατηειρημηδῶν γῆματων ἕχεσιν σῶματος πῶσι φεροῖς εἰς ἴσα εἶρεσιν ἕχεσιν εἶ). πότερον (ὡς ἕπενοσθαι εἶνοι) τὸ δωδεκάεδρον τῆ σφαιροειδῆ σπῶσεσθαι μῆν, εἶπων ὅτι τούτω σπῶσεσθαι τῆ πῶτος ὁ θεὸς κατεγῆσατο φύσιν, ἐκῆνο εἶρεσθαι σπῶσεσθαι καὶ γδ μάλισα τῆ πλήρη τῆ σπῶσεσθαι, ἀμβλύτην δὲ τῆ γωνίαν τὴν δὲ ὕλη τῆ σπῶσεσθαι, ἀκαμπές ἐστίν, καὶ τῆ σπῶσεσθαι, κατὰ τῆ αἰ δωδεκάσφυλοι σφῶσεσθαι, κυκλωτερές γίνετα καὶ σπῶσεσθαι. ἕχε γδ εἶρεσθαι γωνίας σπῶσεσθαι, ὦν εἶρεσθαι ὅτι πῶσεσθαι ἀμβλύτην εἶρεσθαι. εἶρεσθαι γδ ὄρῆς ἐστίν καὶ πέμπτου μορῆς. συνήρμασθαι δὲ καὶ συμπέπηγῆν εἶρεσθαι πενταγωνίων ἰσογωνίων καὶ ἰσοπλευρῶν ὦν εἶρεσθαι ἐκ τῆ εἶρεσθαι τῆ σπῶσεσθαι σκαλῶν τῆ γῆματων συνέσθαι. διὸ καὶ δοκεῖ τὸν ζωδιακὸν ἀμα καὶ τὸν ἐναυτὸν σπῶσεσθαι τῆς διακομῆς τῆ μορῆν ἰσοεἶρεσθαι οὐσας. ἢ σπῶσεσθαι ἐστίν κατὰ φύσιν τὸ δὲ τῆ σπῶσεσθαι, μάλλον δὲ ὄλως πάθος πῆς εἶρεσθαι ἢ σπῶσεσθαι; καὶ σπῶσεσθαι γὰρ λέγεται τὸ ὄρῆν, καὶ ὁ κύκλος γῶσεσθαι κέντρῳ καὶ ἀγῆμα πῆ. τῆ δὲ ἐστίν εἶρεσθαι τῆς τόπος, ὅφ' ἡς καὶ μετρεῖται. τὸ γδ σπῶσεσθαι, ἐκ τῆ μέσου πῶσεσθαι ἰσον ἀφῆσθαι. ἡμῶσα δὲ καὶ κῶνος καὶ κῶλινοσθαι ἀπὸ δὲ ὕλη γῆματων ὁ μῆν. τῆ γῆματων πῶσεσθαι πλευρεσθαι μῆσθαι τῆ ἕτερα πλευρῶ καὶ τῆ βάσει περῆσθαι χῆνῶσθαι ὁ δὲ κύλινδρος, πῶσεσθαι ἡμῶσθαι τῶ τῆσθαι παρῆσθαι. ἐπὶ τῆσθαι ἀρχῆς ἐγῶσεσθαι τὸ εἶρεσθαι, εἶρεσθαι δὲ πασῶν ἢ δὲ τῆσθαι. τῆσθαι γδ περῆσθαι τὸ μῆν ἐστίν χῆσθαι, τὸ ὄρῆσθαι: τὸ δὲ κυρτόν, τὸ ἐκτόσθαι. ἐπὶ, τῆ γῆματων οἱ σπῶσεσθαι πῶσεσθαι. καὶ γδ ἡ μοναῖς τῆσθαι σπῶσεσθαι. εἶρεσθαι γὰρ ἡ σπῶσεσθαι μῆσθαι ὄρῆσθαι. καὶ μῆν ἡ μοναῖς περῆσθαι ἐστίν. πῶσεσθαι γδ περῆσθαι σπῶσεσθαι. σπῶσεσθαι σπῶσεσθαι ἡμῶσθαι, καὶ μοναῖς πῶσεσθαι γῶσεσθαι. γίνετα τετῆσθαι τῆσθαι: τῆσθαι δὲ καὶ τῆ μοναῖς σπῶσεσθαι. σπῶσεσθαι ὄλως τῆσθαι τὸ περῆσθαι. εἶρεσθαι δὲ τῆσθαι, καὶ δὲ τῆσθαι τῆσθαι σπῶσεσθαι. ἐπὶ, ὁ σπῶσεσθαι εἰς ὄρῆσθαι διαρῆσθαι τῆσθαι σπῶσεσθαι ὄρῆσθαι, τοῖσθαι δὲ ἄλλοις εἰς ὁ σπῶσεσθαι ἢ ἀγῆσθαι.

είποινω δ' ἄλλ' ἵκονον εἰς ὅσον περιφέρει ἀγελεύεται, τὸν δὲ ἄ
 κύκλον εἰς τέσσαρα τρίγωνα τέμνουσιν αἱ δύο διαμέτροι,
 ὡς τε ἐν αὐτῇ φύσει καὶ στοιχειωδέσσοι, εἴη τὸ κυκλικὸν δ'
 ἀνύγραμμοι, ὅτι ποῖνον περιποιῦν μὲν ὅτι δ' ἀνύγραμ-
 μον, ὃ δ' κυκλικὸν, ἐπιγυροῦν καὶ συμβεβηκός, αὐτὸς ὁ Πλά-
 τῶν εἰδείξαστο. τὴν γὰρ γῆν ἐκ κύβων συστήσαντες, ὧν ἕκαστον
 ἀνύγραμμοι περιέχουσιν ὅτι φαίνεται, σφαιροειδὲς αὐτῆς γε-
 γνηναι δ' ἡμέα φησὶ καὶ προσηύλον. ὡς τε ὅσον ἑδὴ ποῖον τῷ
 περιφερῶν ἰδίων στοιχείων, εἰ καὶ τοῖς ἀνύγραμμοῖς πρὸς ἄλ-
 ληλα πῶς συναρμοτοῦντο ὁ ἡμεῖς ἰσχυρῶς εἶπ' ὅτι γινέσθαι
 πέφυκεν. ἐπὶ δ' ἡμεῖς μὲν ἢ τε μακρῶν ἢ τε μικροτέρων τὴν αἰ-
 τὴν ἀνύγραμμοι ἀνατρεφῶν, τὰ δ' ἡμεῖς κύκλων περιφέρειας, αὐτὸς
 μικροτέρων, καμπυλωτέρας καὶ σφαιροειδῆς τῇ κυρτότητι
 μάλλον ὀρθῶν αἰετῶν, αἰετῶν, ἰσχυρῶν γὰρ καὶ τῷ
 κυρτῆρι περιέφεραν. οἱ μὲν καὶ σφαιροειδῆς, οἱ δ' καὶ γράμμω ἀ-
 πλοῦν τῷ ὑποκειμένων ἐπιπέδων. ὡς τε ἵππονοήσεν ἄν τις ἁ-
 λείας καὶ μικρὰ πολλὰς συνηθεύσας τῷ περιφερῆ γραμμῆν
 ἀποτελεῖν. ὅρα δὲ μή τῷ ἁπλοῦς κυκλικῶν καὶ σφαιροει-
 δῶν ὅσον ὅτι ἀπικριβωμένοι ἀλλ' ἐν ἑαυτοῖς καὶ περιτάπει τῷ
 ἀνύγραμμοι, ἢ μικρότητι τῶν μορίων, τῷ σφαιροειδῆ ἀνα-
 ἰσχυρῶν, ὅτι φαίνεται) ὃ προσηύλον καὶ κυκλοειδῆς. ὅθεν ἑδὴ κινῶ-
 ται φύσιν τῷ ἁπλοῦς σφαιροειδῆς ἐγκυκλίως ὅσον, ἀλλ' ἐπὶ ἁλείας
 ἀπλοῦς. ὃ δὲ ὅτι σφαιροειδῆς, ὅσον ὅτι ἀπλοῦς σφαιροει-
 δῶν, ἀλλὰ τῆς φύσεως καὶ τῆς οὐκ ἰσχυρῶν, οἷς καὶ τὴν κυκλοφο-
 ρητικὴν κίνησιν, ὡς περιεστρέψαν, καὶ φύσιν ἀποδείξωσιν.

Πῶς ποτε ἐν τῷ Φαίδρῳ λέγεται ὅτι τὴν τὸ περιεστρέφει
 σιν, ὑφ' ἧς αἰὲν δ' ἐμβλεπὲς ἀνάγεται, κεκρινωμένην μά-
 λιστα τῷ περιεστρέφει τὸ σῶμα τῶν θεῶν; πότερον, ὅτι περιεστρέφει
 ὁ λόγος ὅτι, κάλλος δ' τῶν περιεστρέφει τὸ σῶμα ὁ ἔρωτος; ὃ δὲ κάλλος
 ὁμοιωτῆτι τῷ περιεστρέφει τῶν θεῶν κινεῖ καὶ ἀναμιμνήσκου τὴν ψυ-
 χῶν; ἢ μάλλον, οὐδὲν περιεστρέφει, ἀλλ' ἀπλοῦς ἀκρυβῶν
 ὅτι τῷ περιεστρέφει τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς δυνάμεων πλείονων ὅσων, ἢ
 διαλογιστικῆ καὶ διανοητικῆ μάλιστα τῶν θεῶν κεκρινωμένη-
 κει, ὡς τῷ θεῶν καὶ οὐρανίων ἔφησεν; ὡς ὅσον ἀπλοῦς ὅσον
 πῶς ὅσον περιεστρέφει, ὡς τὴν ψυχῶν ἀπλοῦς τῶν ταπεινῶν καὶ
 ἀπλοῦς ἀναστρέψαν.

Πῶς ποτε φησὶ ὁ Πλάτων τὴν ἀπλοῦς τῆς κινή-
 σως, διατρεφῶν μὲν κενὸν ὑπάρχον, αἰετῶν εἶναι τῷ περιεστρέφει
 τῶν ἰατρικῶν σφαιροειδῶν παθημάτων, καὶ τῷ περιεστρέφει τῶν κατὰ πο-
 σιν, καὶ τὰ ριπτοῦ μὲν βάρη, καὶ τὰ τῷ ὑδάτων ῥέματα,
 καὶ κεραυνούς, τὴν τε σφαιροειδῶν πρὸς ἡλεκτρα καὶ τὸν λίθον
 τὸν Ἡρακλέων ὀλκῆν, τὰς τε τῷ φθόγων συμφωνίας, δόξει
 γὰρ ἀπλοῦς αἰετῶν παμπολλῶν καὶ ἀνομοίων ἡμεῖς ὑπάρχειν
 παθῶν. τὸν μὲν γὰρ περιεστρέφει τὴν ἀπλοῦς, ὡς γινέται τῇ ἀπλοῦς
 περιεστρέφει τῶν ἀέρος, αὐτὸς ἰσχυρῶς ἀποδείξωσιν. τὰ δὲ λοιπὰ
 πῶς φησὶς ἡμῶν τὸν γὰρ ἀπλοῦς καὶ εἶναι μὲν, περιεστρέφει
 τῶν αὐτὰ τῶν εἰς ἄλληλα, καὶ ἀναμιμνήσκου πρὸς τὰς
 ὅτι ἑδὴ ἰόντα, τὴν καὶ ἕκαστον ἐξεργασίαν ἡμῶν ἀφῆκε.
 περιεστρέφει μὲν οὖν δ' ἀπλοῦς τῶν σφαιροειδῶν τῶν ὅσον ὅσον
 φησὶς ὅσον αὐτῆς πρὸς τὴν σαρκενὴν μετὰ θερμότητος ἀπλοῦς
 ἐκπυρωτέρας, καὶ ἡμῶν τῷ τῶν χαλκῶν πόρων ἀναμιμνήσκου
 ῥος. ἑδὴ περὶ εἰς κενὸν ὕδωρ, (ὅσον ὅσον) εἰς δὲ τὸν περιεστρέφει
 εἰς τὴν σφαιροειδῶν ἀέρος, κακῶν ἀπλοῦς ὅσον τῷ ὅσον
 αὐτοῦ. καὶ τῶν ταπεινῶν ἀπλοῦς ἀπλοῦς ὅσον ὅσον ὅσον ὅσον
 τῆς κενουμένης γλιχοῦ μὲν ὅσον, ὡς ὅσον ὅσον ὅσον ὅσον.

at triangulus non resoluitur in ullam circumfe-
 rentia comprehensam figuram: circulum due dia-
 metri in quatuor diuidunt triangulos. ergo prius
 est rectilineum circulo: magisque elementi natu-
 ram habet. Sed & ipse Plato ostendit priore loco
 esse rectilineum, circulum eius quasi appendicem
 quandam & accidens. Vbi enim terram ex cubis
 constituit, quorum quouis rectilineis continetur
 superficiebus: ait corpus eius globosum fieri ac te-
 res. Non itaque opus fuit peculiare elementum
 rotundis ponere: quando etiam certo modo inter
 se concinnata rectilinea hanc figuram praestare pos-
 sunt. Adde, quod recta linea siue magna sint siue
 paruae, eandem prorsus conseruant rectitudinem:
 circulorum circumferentia quanto sunt minores,
 tanto magis curuata atque arctatae sunt: quanto
 maiores, tanto laxiores. Insistentes itaque in su-
 perficie convexa, aliae in puncto, aliae in linea, attingunt
 subiectas planas superficies: vt suspicari non
 nemo possit, a rectis paulatim multis compositis
 circumferentem lineam absolui. Hoc autem vide,
 ne eorum quae in caduca sunt natura circularium
 & globosorum, fortasse nihil sit ex omni parte suo
 respondens nomini: sub insistentia & extensione
 rectilincorum, aut exiguitate particularum latente
 discrimine, vt id quod non est, videatur rotundū
 atq; teres. Itaq; ergo caducorum corporum nullum
 circulari motu circumagitur, sed ad recta omnia
 lineam. Vere autem globosum esse, non est sensilis
 corporis, sed animae & mentis elementum: quibus
 etiam circulaem reuolutionem, vt naturae conuenientem
 eorum, adsignat.

Quomodo in Phaedro dicitur naturam aeternam, qua
 id quod graue est sursum euehitur, maxime eorum
 fieri participem, quae sunt circum corpus dei? An
 quia de amore sermo est: amor autem est pulcritudinis
 corpori inherens, pulcritudo autem similitudine
 rerum diuinarum mouet animum, eique res in
 memoriam redigit? Aut potius absque vlla curiosa in-
 terpretatione, verba simpliciter sunt accipienda. ne-
 pe quod multis animi facultatibus circa corpus
 occupatis, vis rationandi & intelligendi maxime
 diuinam participet naturam: quam ille vim diuina-
 rum ac caelestium rerum capacem cum dixisset, non
 abs te aliam appellauit, vt quae animam ab humilibus
 & caducis rebus sursum euehat.

Quatandem ratione ait Plato motus circumre-
 sistentiam (hoc enim nobis sit antiperistasis) eo quod
 nusquam quicquam sit inane, causam esse eorum
 quae eveniunt medicorum cucurbitulis, glutitioni,
 onerum iactationi, aquarum fluxui, fulminibus,
 succino & Herculeo lapidi res ad se trahentibus, &
 sonorum consonantiae: videtur enim absurde tam
 multorum tamque diuersorum effectuum vna cau-
 sa adferri. Nam quomodo ob circumresistentiam
 aeris respiratio fiat, ipse satis explicauit: reliqua omnia
 dicens mirabiliter effici, nihilque esse, atque
 ipsa sese inuicem contrudere, & vicissim impellendo
 suas sedes petere, singula nobis explicanda reliquit.
 Primum de cucurbitula res ita habet. Aer
 carni proximus ab ea cum calore comprehensus
 & inflammatus, rariorque quam sint aeris meatus
 redditus, excidit non in vacuum spacium (quod
 nullum est) sed in eum aerem qui foris ambit cu-
 curbitulam, eumque impellit: is ante se situm, atque
 ita semper aerem aer impellit cedentem, appetes
 succedere in locum vacuatum prioris cessione,

fic autem aer accidens ad carnem à cucurbitula comprehensam, atque efferuescens, simul humorem in cucurbitulam elidit. Eadem est deglutendi ratio. Cavitates enim quæ circa os sunt & stomachum, aeris sunt plenæ. cum ergo cibus in eas deprimitur à lingua simul, & tonsillis intentis, elifus aer cedentem insequitur, vnaque cibum detrudit. Pondera autem iactata aerem scindunt, cum ictu incidentia, ac dissipant. is autem retro circumfluens, eo quod eius natura est hæc ut vacuum sequatur impleatque locum, subinde impulsus insequitur, motumque accelerat. Fulminum autem casus ipsi quoque similes sunt iactationi. Ab ictu enim, qui in nube fit, ignea materia explosa in aerem exsilit, isque contra ruptus cedit, ac rursus in sese concidens desuper, vi deorsum & contra naturam fulmen deprimit. Electrum verò nihil eorum attrahit quæ ei apposita sunt, ut neque Hercules lapis, neque quicquam ad ea sponte sua adsilit. Sed lapis hic halitus emittit graues, quibus continens aer impulsus, cum qui ante se est trudit, isque in orbem agitur, ac ad vacuum revertens locum, vi vna trahit ferrum. Electro quippiam inest flammæ aut spiritus habens naturam. atque hoc attritione superficie reclusis meatibus emissum, idem agit quod magnes. trahit quippe secum proximorum corporum leuissima atque siccissima, ob tenuitatem & imbecillitatem. non enim ita validum est, neque gravitate impetive præditum, quo multum aeris impellere, & maioribus magnetis in morem vim facere possit. Cur verò neque lapidem aer, neque lignum, sed ferrum modo ad Herculeum promouet lapidem? hæc enim est quæstio communis & horum qui tractione lapidis, & eorum qui incitatione ferri existimant istorum corporum fieri coitionem. Ferrum neque adeo rarum est ut lignum, neque ita solidum omnino ut aurum vel lapis: sed meatus habet quosdam & transitus atque asperitates, quæ ob inæqualitatem aeri proportionem respondent: quibus efficitur ut non elabatur aer, sed sedibus quibusdam receptus, & à ferro moderate reluctante comprehensus, cum in id ad lapidem revertens incidisset, vna secum rapiat atque perferat. Atque horum quidem hæc fere est ratio. Modus autem quo aquæ per terram fluentes contra aerem circumagunt, non perinde est euidens. Sed animadvertendum est lacuum ac paludum aquas immotas manere, quod eis circumfusum est vndiquaque aer immobilis, & nullum vacuum præbens locum. Itaque ergo quæ in superficie est aqua lacuum & marium, turbatur atque fluctuat aere exagitato. sequitur enim statim eo locum mutante, atque ob inæqualitatem vna defluit. Nam ictus qui inferne accidit, cavitatem fluctus efficit, qui superne, gravitatem: donec confidat & conquiescat humorem continens ambiensque aer. Fluxus ergo aquarum, quæ ita feruntur ut subinde cedentem aerem insequantur, vicissimque ab impulsu aduerso circumactis impellantur, absque fine continuantur. atque hæc est causa, quod fluuii aucti aquis celerius currunt: iidem tenues, & cauo aluco tardius meant ob imbecillitatem, non cedente aere, neque magnâ circumresistentiâ percipiente. Sic & fontium aquas necesse est effluere, aere extrinsecus in loca vacuata succedente in profundum, rursusque aquam foras eiciete.

A ἔγω δὲ τῆς ἀεὶ ἐπιπέδων ἢ σικύα δέδρακται, καὶ ἀναξέων ἅμα συνεκθλίβει τὸ ὑγρὸν εἰς τὴν σικύαν. ἢ δὲ κατὰ ποταμοὺς γίνεται τὸν αὐτὸν ἔργον. αἱ γὰρ περὶ τὸ σῶμα καὶ τὸν σῶμαχον κριλότητες, αἰεὶ πλῆρες εἰσίν. ὅταν ἔν ἐμπνεασθῆ τὸ σπῆρον ὑπὸ τῆς γλώττης ἅμα καὶ τῆς παρισθημίων ἐνταθέντων, ἐκθλίβεται ὁ αἶρ πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἔχει τὸ ὑποχωρήντος, καὶ συνεπιπέθει τὸ σπῆρον. τὰ δὲ ῥιπίπυλμα βάρη τὸν αἶρα ἄλλο μὲν πληγῆς ἐκπεσόντα, καὶ δίστησιν ὃ τὸ ἀεὶ ῥέων ὀπίσω, τὰ φύσιν ἔχον αἰεὶ τὴν ἐρημουμένην χώραν διώκει καὶ ἀναπληροῦσιν συνεπιπέθει τὰ ἀφιεμένα, τὴν κίνησιν συνεπιπέθει. αἱ δὲ τῆς κεραυνῶν πτώσεως, καὶ αὐτὰ ῥίψασιν εὐόκασιν. ἐκπεθῆ ἄλλο ὑπὸ πληγῆς ἐκ τῆς νέφους ἡρομένης τὸ πυρᾶδες εἰς τὸν αἶρα καὶ κήνος αἰπρᾶ γαίης ὑποχωρῆ, καὶ πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ συμπίπτων ἀνάγει, ὁ δὲ ἡλεῖσθαι ὁ δὲ ἐλκεῖ τῆς παρακειμένων, ὡσπερ οὐδὲ ἢ σιδῆρις λίθος. ὁ δὲ περὶ τῆς ἀπὸ τούτοις ἀφ' ἑαυτῆς τῆς πλῆσιον, ἀλλ' ἢ μὲν λίθος πινὰς ἀπορροίας ἔχουσιν ἐκβρίθεις καὶ πνέματα πώδεις, αἷς ὁ συνεκθλίσθη ἀνασπῆλλόμενος αἶρ ὡς τὸν πρὸ αὐτῆς καὶ κήνος ἐκκύκλωσθαι, καὶ ὑπονοσθῆναι αὐτῆς ὅτι τῆς κειμένην χώραν, ἀποβιάζεται καὶ συνεφέλκεται τὸ σιδῆρον ὁ δὲ ἡλεῖσθαι ἔχει μὲν πφλορηίδες ἢ πνέματα πικρὰ, ἐκβάλλει δὲ τὸ τῆς ῥιπίπυλμα τῆς ἐπιφανείας, τῆς πόρων δὲ ἀνασπῆλλόμενων. ὁ δὲ τῆς αὐτῆς μὲν ἐκπεσόν ποιῆται τῆς σιδῆριδος, ἐφέλκεται δὲ τῆς πλῆσιον τὰ κρυφώτατα καὶ ξηρότατα ἔχει λεπτότητα καὶ ἀσθενείαν. ἔγὰρ ἐστὶν ἰσχυρὸν, ἔδ' ἔχει βάρος, ἔδ' ἔχει πλῆθος αἰεὶς ἔχουσα δυναμένην, ὡς τῆς μειζόνων ὡς περὶ ἢ σιδῆρις ἐπικρατήσῃ. πῶς οὖν οὔτε λίθον οὔτε ξύλον ὁ αἶρ, ἀλλὰ τὸν σιδῆρον μόνον ὡς τῆς, καὶ πορφέλλει πρὸς τὸν λίθον, αὐτῆ δ' ἐστὶ μὲν ἀπορία κινήσῃ πρὸς τε τοὺς ὀλκῆ τῆς λίθου, καὶ τοὺς πορᾶ τῆς σιδῆρος τῆς συμπίπτειν οἰομένους γίνεσθαι τῆς συμπίπτειν. ὁ σιδῆρος ἔτε ἀθανάρατος ὅστις ὡς ξύλων, ἔτε ἀθανάτα πικρὸς, ὡς χρυσός, ἢ λίθος, ἀλλὰ ἔχει πόρους καὶ οἰμούς καὶ βαχύτητα ἔχει αἰωμαλίας τὰ αἶρα συμμέτρους ὡς ἢ μῆτε ἀποβιάσθαι, ἀλλὰ ἔδραυς πῶν ἐν γόυμον καὶ ἀντερείσει περιπλοκὴν συμμέτρων ἔχουσας, ὡς αἱ ἐμπνεσθῆ πρὸς τὸν λίθον φερόμενος ἀποβιάσθαι καὶ πορφέλλει τὸν σιδῆρον. τούτων μὲν ἔν τοῖς τοῖς αἰεὶ ἢ λόγος. ἢ δὲ τῆς ὅτι γῆς ὑδάτων ῥύσις, ἔχει οἰώως ἀσύνοπτον ἔχει τὸν τῆς ἀντιπεριώσεως τρέπον, ἀλλὰ καὶ κατὰ μὲν τὰν τὰ λιμναῖα τῆς ὑδάτων ἀτρεμοῦτα καὶ μόνοντα, τὰ πορφέλλει καὶ σωμαγαγεῖν πῶντα ἔχον αὐτοῖς ἀκίνητον αἶρα. μηδαμῶδ' κενὴν ποιῶντα χώραν. ὁ γὰρ ὅτι πολλῆς ὑδάτ' ἐν τε ταῖς λιμναῖς καὶ ἐν τοῖς πελάγεσι, δυνάται καὶ κυμαίνεται, τὰ αἶρα σάλον λαμβάνοντος ἔπειτα γὰρ αὐτῆς μετισταμένω καὶ συναπορρῆσθαι τῆς αἰωμαλίας. ἢ γὰρ κατὰ πληγῆ τῆς κριλότητος ποιῆ τὰ κύματα. ἢ δὲ αἰὼ τὸν ὄγκον, ἀχρῆς ἔχει κατὰ τῆς καὶ παύσεται τῆς ἀεὶ ῥέουσας τὰ ὑγρὰ χώρας ἰσαμένης. αἱ ῥύσις οὖν τῆς φερομένων αἰεὶ τὰ ὑποχωρῶντα τοῦ αἶρα διώκουσας, τοῖς δὲ ἀντιπεριώσθαι μύοις ἐλαυνόμενα, ὁ σιδῆρος καὶ ἀλώφητον ἔχουσι. διὸ καὶ φερονται τὰ πῶν οἱ ποταμοὶ πληθύνοντες. ὅταν δὲ ὀλίγον ἢ καὶ κριλόν, ἔεται ὁ ὑγρὸν ὑπὸ ἀσθενείας, οὐχ ὡς εἰχοντος τὰ αἶρα, ὁ δὲ πολλῶν ἀντιπερῆσθαι λαμβάνοντος. οὕτω δὲ καὶ τὰ πηγάδια τῆς ὑδάτων ἀναγκασθῆναι ἀναφερεσθαι, πῶν ῥέειν αἶρα εἰς τὰς κινουμένας ἐν βάθῃ χώρας ὑποφερομένου, καὶ πάλιν ῥέει τὸ ὑδάτ' ἐκπέμνοντος.

οίκου ἢ βαθυκυβίου καὶ παρὰ τὸν αἴρα, ἢ νύκτεμον ὕδα πρᾶ-
 γνῆν ἔδαφος πνύμα ποίη καὶ αἴμον, μετισταμύνα τῶ ἀέρος ἐξ
 ἔδρας παρεμπίπλονι τῶ ὑγρῶ, καὶ πληγὰς λαμβάνοντος.
 ἕτως ἐξώτεια ἔτε ὑπὲρ ἀλλήλων καὶ ἀγρυπτεῖν ἀλλήλοις
 πέφυκεν, ὅκ οὐσης κενότητος ἐν ἡ γᾶτερον ἰδρυτέν, ἔ μετέξῃ
 τῆς γατέρῃ μεταβολῆς. καὶ μὴν τὰ παρὰ τῆς συμφωνίας αὐ-
 τὸς, εἴρηκεν, ὅν ἔσπον ὁμοιοῖσι τοῖς φθόγγοις. ὅξίς μὲν γὰρ ὁ πα-
 χύς γίνεται, βαρὺς ἢ ὁ βραδύς· διὸ καὶ παρ᾽ ἄλλοις κινῶσι τὴν
 αἰσθησιν οἱ ὅξίς. ὅταν δὲ τούτοις ἡδὴ μύρανομοῖς καὶ ἀπολή-
 γουσι οἱ βραδεῖς ὅτι βάλωσιν ἀρχόμενοι, ὁ κερὰν αὐτῶν
 δι' ὁμοιοπαθῆαν, ἡδονίῳ τῆ ἀκρῆ παρέχεν καὶ συμφωνίαν κα-
 λῶσιν. ὅτι δὲ τούτων ὄργανον ὁ ἀήρ ἔστι, ῥάδιον σινιδεῖν ἐκ
 τῆς παρὰ τῆς φωνῆς πλῆγῆς τῆ ἀσθαινομένης δι'
 ὠτων ἢ ἀέρος. πλῆγῆς γὰρ πλῆγῆς ὁ ἀήρ ἔστω τῆ κινή-
 σαιος, αὐ μὲν ἢ σφοδρὸν, ὅξέως, αὐ δὲ ἀμειλῶ, μαλακώτε-
 ρον. ὅς δὲ ἢ σφοδρὰ καὶ συντόνως πλῆγῆς παρὰ τῆς κινή-
 σαιος ἢ παρ᾽ ἄλλοις· εἴτα παρὰ τῶν πάλιν καὶ καταλαμβάνων τὸν
 βραδύτερον, σινιδεῖται καὶ συμφωνίαν ἀπέμπεδ τὴν αἰσθησιν.

Πρὸς λέγῃ τῆς ψυχᾶς ὁ Τίμαχος εἰς τε γῆν καὶ σελή-
 νῳ, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ὄργανα χρόνου ἀπαρίτωμα; πότερον οὐ-
 τως ἐκίνοι τὴν γῆν, ὡσπερ ἡλίον καὶ σελήνῳ, καὶ τοῖς πέντε
 πλανήταις, οἷς ὄργανα χρόνου εἴη τῆς ἔσπας παρὰ τῆς φωνῆς
 καὶ ἔδῃ τὴν γῆν ἰλλομύρην παρὰ τὸν δὲ πρῶτων πόλον τετα-
 γμένον, μὴ μεμηχανῆσθαι σινιδεῖται καὶ μένουσαν, ἀλλὰ
 ερεφομύρην καὶ ἀνδλουμένῳ νοθῆ; ὡς ὑπερον Α' εἰσαρχος καὶ
 Σέλδκος ἀπεδείκνυσαν ὁ μὲν, ἢ σποπῆ μύρην μόνον ὁ ἢ Σέ-
 λδκος, καὶ ἀποφανόμενος. Θεόφραστος ἢ καὶ παρὰ τῆς φωνῆς τῶ
 Πλάτωνι παρὰ τῆς γῆν ἰλλομύρην μεταμελεῖν ὡς ἔ παρὰ τῆς φωνῆς
 σινιδεῖται τῆ γῆ τῶ μέσῳ χώρῳ ἢ πρῶτος. ἢ τούτοις μὲν
 αἰτίκειται πολλὰ τῶ ὁμοιοπαθῆν ἢ παρὰ τῆς φωνῆς τῶ
 μεταπαρὰ τῆς φωνῆς ἢ παρὰ τῆς φωνῆς, λαμβάνοντα δι' τῆς γε-
 νικῆς τὴν δοτικῆν, καὶ δεκτικῆν, ὄργανα μὴ τοῖς ἀτέρας, ἀλλὰ
 τὰ σώματα τῶ ζώων λέγῃσθαι. κατὰ τῆς Α' εἰσοτέλης ὡ-
 εἰσατέ τὴν ψυχῆν ἐνδελέχῃσθαι σώματος φυσικῶ ὄργανικῶ
 διωάμει ζώῳ ἔχοντος. ὡς τε πριούτων εἴη τὸν λόγον· αἱ ψυ-
 χῆς εἰς τῆ παρὰ τῆς φωνῆς ὄργανικῆς σώματα ἐν χρόνῳ καταπα-
 ρησαν. ἀλλὰ καὶ τούτο παρὰ τῆς φωνῆς τὴν δόξαν ἔστιν. ἔ γὰρ ἀπαρῆ ἀλ-
 λά πολλάκις ὄργανα χρόνου τοῖς ἀτέρας εἴρηκεν, ὅπου ἢ τὸν
 ἡλίον αὐτὸν εἰς διορισμὸν καὶ φυλακῆν ἀειθμὸν χρόνου γεγ-
 νέται Θεοῖς μετὰ τῶ ἄλλων πλανητῶν. ἀεῖσιν οὖν τῶ γῆν
 ὄργανον ἀκρῆν χρόνου, μὴ κινουμένῳ, ὡσπερ τοῖς ἀτέρας, E

ἀλλὰ τῶ παρὰ τῆς φωνῆς αὐτῶ μύρην αὐτῶ παρὰ τῆς φωνῆς
 ερεμύρῳ ἀναπαρῆ καὶ δύσει, αἷς τὰ παρὰ τῆς φωνῆς μέτρα τῶ
 χρόνων ἡμέρας καὶ νύκτες οὐκ εἰσονται. διὸ καὶ φυλακῆ καὶ
 δημιουργῆν αὐτῆν ἀρεκῆ νυκτὸς καὶ ἡμέρας παρὰ τῆς φωνῆς. ἔ γὰρ
 οἱ τῶ ὁρολογίων γνῶμονες οὐ συμμετισταμύνοι τῆς σκιαῆς,
 ἀλλὰ ἔσῳτες, ὄργανα καὶ χρόνου μέτρα γεγένηται, μιμού-
 μῳροι τῆς γῆς ὅτι παρὰ τῆς φωνῆς τῶ ἡλίῳ παρὰ τῆς φωνῆς
 φερεμένη, κατὰ τῆς εἰπεν Ε' μπεδοκλῆς, Νύκτα δὲ γαῖα
 ἔσῳται. ὕφισαμένη φαέεσσι ἔσῳ μὲν οὖν τοιαύτην ἔσῳ τὴν ἐξή-
 γησιν. ἐκφῆσθαι μὲλλον αὐ πῆς ἢ παρὰ τῆς φωνῆς, μὴ παρὰ τῆς φωνῆς
 ὁ ἡλίος καὶ ἀπόπως λέγῃται μετὰ τῆ σελήνης καὶ τῶ πλαν-
 ητῶ εἰς διορισμὸν χρόνου γεγένηται. καὶ γὰρ ἄλλως μέτρα
 τῆ ἡλίου ὁ ἀζώμα. καὶ ἢ τῶ αὐτῶ Πλάτωνος ἐν πολ-
 τεῖα βασιλῆος ἀνηγῆσθαι πρῶτος τῆ ἀσθῆ τῆ καὶ κύριος,

A In domo etiam opaca & aerem ventumve conti-
 nente, solum aqua conspersum edit spiritum aut
 ventum: quod humori incidenti ictumq; afferenti
 aer e suis sedibus cedit. Ita natura comparatum est,
 ut mutuo se pellant, vicissimque cedant aer & a-
 qua: quod nullum est vacuum in quo alterum sub-
 sistens ab altero non moueatur. De consonantia i-
 pse modum aperuit, quo soni concinunt. Sonus e-
 nim celer, fit acutus, tardus autem grauis. itaque et-
 iam sensum citius mouent acuti soni: quibus iam
 euanescentibus, ubi superueniunt graues, quod ex
 iis ob similem affectionem contemperatur, id vo-
 luptatem auditui adfert, quæ concentus dicitur. Fa-
 cile autem ex iis quæ ante dicta sunt intelligitur,
 horum instrumentum esse aerem. Quippe vox est i-
 ctus audientis sensus per aures ab aere illatus. icit e-
 nim aer à mouente reictus: quod mouens si vehe-
 mens fuit, acute: si languidum, molliuscule: & qui-
 dem vehemens ictus ac contentus ad aures celerius
 accidit: deinde aer circumiens & ictum assumens tar-
 diorem, assequitur & secum ducit sensum.

B Quomodo ait Timæus animas in terram, Lu-
 nam, & quæ alia sunt instrumenta temporis disper-
 sas esse? An hoc modo moueri statuebat terram, quo
 Solem, Lunam, & quinque planetas, quos conver-
 sionum causa appellat instrumenta temporis? & o-
 portuit terram de uinctam circa axem Vniuersi,
 non ita fabricatam intelligi, ut vno contento loco
 maneret, sed quæ converteretur & circumageretur?
 C postmodo Aristarchus & Seleucus ostenderunt. Sa-
 ne hoc ille ita ut poneret tantum, hic etiam pronun-
 cians. Theophrastus porro etiam id narrat, Platonem
 iam natu grandem pœnitentia fuisse ductum, quæ ter-
 ram in medio Vniuersi non suo loco collocauisset.
 An verò his repugnant multæ aliæ haud dubiæ p-
 batiæ Platoni sententiæ? Mutata igitur scriptura, da-
 titius chrono, pro genituo chronu legendus vide-
 tur: ut intelligas non sidera, sed animalium corpo-
 ra appellari instrumenta. quo modo Aristoteles a-

D animam definiuit actum corporis naturalis instru-
 mentis præditi ac facultate vitæ. Talis ergo fuerit
 sententiæ: animæ in cōgruentia ipsis & instrumentis
 præditi corpora in tēpore sunt dispersæ. Sed & hæc
 aliena est opinio. Non enim semel, sed sæpius stel-
 las instrumenta tēporis appellauit: quando etiam
 ipsum Solem ait cū reliquis errantibus stellis factū
 ad definiendos & custodiendos temporis numeros.
 Optimū igitur fuerit sic accipere, dici terrā instru-
 mentū temporis, non quæ itidem ut stellæ mouea-
 tur: sed quæ suo ipsa semper in loco manens, iis motu
 cuiq; suo citatis ortuum & occasuū causa sit: quibus
 primæ temporū, mensuræ dies & nox definiuntur.
 itaq; custodem eā, & veracem noctis dieiq; artificē
 dixit. Etenim horologiorum quoq; gnomones non
 quia vna cū vmbri locū mutant, sed quia in suo lo-
 co persistant, instrumenta sunt dimetrici tēporis:
 eoq; terram imitantur, quæ Solis infra ipsam de-
 latilumen intercipit. Sicut ait Empedocles:

Noctem terra facit, dum lucem intercipit almam.

F Hoc ergo hanc habet expositionem. Id verò
 magis adhuc suspicetur non nemo dictum esse
 præter probabilitatem atque adeo absurde, So-
 lem & Lunam ac planetas factos esse ad distin-
 ctionem temporis. Nam cum alias magna est
 Solis dignitas, tum ab ipso Platone in republi-
 ca vocatur rex dominusque omnis sensilis naturæ,

ficut Bonum naturæ sola mente cernendæ. nam Boni soboles dicitur, visilibus rebus hoc dans ut & sint & conspiciantur: sicut res quæ mente videntur sola, id à Bono habent, ut sint & intelligentur. Eum igitur deum, tali natura tantaque potentia, instrumentum temporis, ac conspicuam mensuram discriminis, quod ratione tarditatis ac celeritatis ordo orbibus inter se intercedit, non admodum dictu decorum ac probabile videtur. Respondendum est, eos qui his rationibus turbantur, ignoratione labi, quod putant tempus mensuram esse motus & numerum secundum prius ac posterius, ut Aristoteles dixit: aut quantita tem in motu, ut Speusippus: aut intervallum motus, aliud nihil, ut Stoicorum nonnulli, ab accidente scilicet rem definientes, naturam autem eius & vim non perspicientes. Quam quidem Pindarus non inepte videtur intellectatim protulisse his verbis:

Ad tempus, quod omnibus præstat cœlitibus.

Pythagoras quoque interrogatus quid esset tempus, animam Vniuersi respondit. Nō enim affectio aut accidens cuiusvis motionis est tempus: sed causa, vis, & principium omnia orta continentis concinnitatis atque ordinis, quo natura Vniuersi mouetur, animata ea: aut potius ipsa cum sit motus & ordo ac cōcinnitas, tempus dicitur. omnia enim mortalia iuste temperat, viam abique strepitu ambulans suam. Etenim anima secundum antiquos, numerus est seipsum mouens, itaque etiam Plato ait tempus vna cum cœlo existitisse, motum ante cœli ortum fuisse, tempus nō itē. neque enim ordo tum erat, neque mensura, neque definitio: sed motus infinitus, tanquam informis & rudis materia temporis: quæ motio cum deinde figuris materiam, motum conuersionibus seu circuitionibus informasset, ex altero mundum, ex altero tempus fecit. Haud iniuria aut ambo hæc deo tribuuntur: substantiæ mundus, æternitati tempus in motu: sicut in ortu mundus est deus. Itaque simul orta cœlum & motum simul ait desitura, siquidem eius interitus accidat. Fieri enim non potest, ut quod ortum est, absque tempore sit, ut neque sine æternitate, id quod mente sola percipitur: quando id semper manere debet, illud ortum nunquam dissolui. Adeo itaque necessariam cum cœlo habet cōplexionem & compagem tempus, non simpliciter motus, sed (ut diximus) motus ordinatus, mensura sua, finibus, & revolutionibus contentus, quibus præfectus Sol cum sit, eorumque inspector, ut definiat, temperet, producatque in lucem mutationes & discrimina temporum, quæ, ut Heraclitus dicebat, omnia ferunt: non vilibus aut exilibus, sed maximis ac præcipuis summamque continentibus in rebus principi ac primo deo operam nauat.

Cum Plato in Republica de animæ facultatibus differens, consonantiam rationis, eius in qua irarum ardores existunt, & concupiscentis optime comparauerit concentui imæ, mediæ & supremæ chordæ: haud abs re dubitauerit aliquis, rationem ne an verò iracundiæ capacem vim in medio collocauerit. neque enim id ibi expresse significauit. Sane facultatum ratione loci facta dispositio, irascentem mediæ chordæ loco ponet, rationem summæ, quam Græci hypatē vocant. Antiquitus enim primum & supremum ii hypaton dicebant. ita etiam Xenocrates Ionem in rebus immutabilibus hypatum vocat, imum in iis quæ sunt infra Lunam. & ante eum Homerus principum principem deum vocauit ὑπατον κρείοντων. Iuste autem

ὡς ἀπὸ τῆς νοητοῦ δ' ἀγαθόν. ὁ κείνου γὰρ ἐκ χρόνος λέγεται, παρὰ τὸν τοῖς ὁρατοῖς μετὰ τῆς φάνεσθαι δ' ἴνεσθαι. κατὰ τὸν ἀπὸ κείνου δ' εἶη καὶ τὸ γινώσκουσά τοῖς νοητοῖς ὑπ' ἀρχῆς τὸν δ' ἡ τοιαύτην φύσιν ἔχοντα καὶ δυνάμειν τηλικαύτην θεόν, ὄργανον χρόνου γενέσθαι καὶ μέτρον ἐναργές τῆς τῶν ἀλλήλων βραδυτῆτι καὶ τάχῃ τῶν ὀκτῶ σφαιρῶν ἕξαστορας, οὐ πάνυ δοκεῖ ἀρεπαδὲς εἶναι ἀλλ' ὡς ἀλλοθὲν εἶναι. ῥητέον οὖν τοῖς ὑπὸ τούτων ταρσπιδύοις δι' ἀγνοίαν οἴεσθαι τὸν χρόνον μέτρον εἶη κινήσεως καὶ ἀειθμῶν καὶ τῶν ἄλλων καὶ ὑπερθερῶν, ὡς Ἀριστοτέλης εἶπεν ἢ ὅτι ἐν κινήσει ποσὸν, ὡς Σπύρισιππος, ἢ Διόφιστος κινήσεως. ἄλλο δὲ εἶναι, ὡς εἶναι τῶν Στατικῶν ἀπὸ συμβεβηκῆτος οὐκ ἴσθαι, τῶν δὲ οἴσιν αὐτοῦ καὶ τὴν δυνάμειν οὐ σιωραίντες, ὡς οἱ τε Πίνδαρος οἰκονομῶν φαύλως ὑπονοῶν, εἶπεν, αἴα τῶν πῶντων ὑπερβάλλοντα χρόνον μακέρων ὁ, τε Πυθαγόρας, ἐρωτηθεὶς τῆς χρόνος ἐστὶ τὴν τῆς οὐρανοῦ ψυχῆς εἶπεν. οὐ γὰρ πάρος ὑπερβεβηκῆτος ἦ ἔτυχε κινήσεως ὁ χρόνος ἐστὶν, αἴτια δὲ καὶ δυνάμεις καὶ δόξα τῆς πῶντων σιωραίνουσας τὰ γινώσκοντα συμμετείας καὶ τάξεως, ὡς ἡ τῆς οὐρανοῦ φύσις ἐμφυτοῦ οἴσιν αἰσθάνεται. μᾶλλον δὲ κινήσις οὔσα καὶ τάξις αὐτῆ καὶ συμμετεία, χρόνος καλεῖται πῶντων γὰρ δι' ἀφόρου βαινῶν κελύθου καὶ δίκην τὰ θνητὰ ἀγαθὰ καὶ γὰρ ἡ ψυχῆς οἴσιν καὶ τοῖς παλαιοῖς ἀριθμῶν ὡς αὐτὸς εἰπὼν κινῶν. διὸ δὲ καὶ Πλάτων ἐφη χρόνον ἅμα μετ' οὐρανοῦ γενέσθαι, κινήσειν δὲ καὶ τῶν τῆς οὐρανοῦ ἡμέσεως. χρόνος δὲ οὐκ ἔστι. εἶναι γὰρ τάξις, εἶναι δὲ μέτρον εἶναι, ὡς εἶναι διορισμῶν, ἀλλὰ κινήσις ἀόριστος, ὡς ἀμφοτέρω ὑπὸ χρόνου καὶ ἀσχημάτους ἑπιπέδουσα δι' ἐν χεῖρα καὶ καταβαλοῦσα, τῶν μὲν ὑπὸ σχήμασι, τῶν δὲ κινήσειν ἀειθμῶν, τῶν μὲν κῆσιμον ἅμα, τῶν δὲ χρόνον ἐποίησεν. εἰσὶν δὲ εἰσὶν ἀμφω τοῦ θεοῦ, τῆς μὲν οἴσιν, ὁ κόσμος, τῆς δὲ αἰδιότητος ὁ χρόνος ἐν κινήσει, κατὰ τὸν ἐν ἡμέσει θεὸς ὁ κόσμος. ὅταν οἰμοῦ γενεῶνται φησὶν οἰμοῦ καὶ λυθῆσθαι πάλιν, αἴ τις αὐτοῖς καταλαμβάνη λύσις. οὐ γὰρ οἴον τε χεῖρας χρόνου ὁ γινώσκων, ὡς ἀπὸ τῆς οἴσιν ἀγνοίας, εἰ μέλλει δ' αἰετῶν, ὁ δὲ μηδέποτε ἀλλοθῆσθαι γινώσκων. οὕτως οὖν αἰσθάνεται τῶν οὐρανῶν ἔχον συμπελοκῆν καὶ σιωραίνουσας ὁ χρόνος, οὐχ ἀπλάως κινήσις, ἀλλ' ὡς ἀπὸ τῆς κινήσει ἐν τάξῃ μέτρον ἐξέσθαι καὶ πέρας καὶ ἀειθμῶν ὡς ἡ ἥλιος ἐπιπέδουσα ὡς καὶ σφῆρα, οὐκ εἶναι καὶ βραδυτῆτι καὶ ἀσχημάτους καὶ ἀναφανῆναι μεταβάλλει καὶ ὡραίας, αἱ πῶντων φέροισι καὶ Ἡρακλῆτιν, εἶναι φαύλων εἶναι μικρῶν, ἀλλὰ τῶν μεγίστων καὶ κρειωτάτων τῶν ἡγεμόνι καὶ τῶν ἄλλων τῶν γινώσκων σιωραίνουσας.

Περὶ τῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων ἐν πολιτείᾳ Πλάτωνος τῆς λογικῆς καὶ θυμοειδοῦς καὶ ἐπιθυμητικῆς συμφωνίαν ἀρμονίαν μέσης καὶ ὑπάτης καὶ ἡπείτης εἰκάζαντος ἀείσει, ἀποπορῆσθαι αἴ τις πότερον καὶ τῆς μέσης ὁ θυμοειδὲς ἢ ὁ λογιστικὸν ἔταξεν. οὕτως γὰρ ἐν γὰρ τούτοις ἔδεδηλωκεν. ἡ μὲν οὖν καὶ τὸ πῶντων τῶν μερῶν τάξις εἰς τῆς μέσης χεῖρας ἴσθαι ὁ θυμοειδὲς, ὁ δὲ λογιστικὸν, εἰς τὴν τῆς ὑπάτης. ὁ γὰρ αἴα καὶ τῶν ἄλλων ὑπατον οἱ παλαοὶ τῶν ἑσθῆτων ἢ καὶ ἑνοκράτης Δία τὸν ἐν μὲν τοῖς καὶ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχουσιν, ὑπατον καλεῖ, νεατον δ', τὸν ὑπὸ σελήνῃ. τῶν ἄλλων δὲ ὁ μῆτος τὸν τῶν ἀρχόντων ἀρχοντα θεόν, ὑπατον κρειόντων τῶν ἄλλων.

καὶ δικαίως τὰ κεφάλια ἀποδίδωκε τὴν αἰσώσαν ἢ φύσιν, ὡς περὶ κυβερνήτην ἐπιδύσασα τὴν κεφαλὴν τὸν λογισμὸν, ἔχρατον ἢ καὶ νέalon ἀποκίσασα πόρρω δ' ἐπιθυμητικόν. ἢ γὰρ καὶ τὴν νεάτην προσαρροῦνται ἄξις, ὡς δηλοῦσιν αἱ τ' νεκραὶν κλήσις νεότερων καὶ ἐνέρον προσαρροῦνται. ἐμοὶ δ' ἔτι αἰέμερον φασι τὸν κατὰ τὸν ἐκ τῶν ἀφανῶν προόντα, νότον ὠνομάσασα. ἢ δ' ἔχρατον ἔχρατος δ' ὡς τὸν ἀντίθετον, καὶ δ' νέατον ὡς τὸ ὑπαλον, τὴν τὴν ἐπιθυμητικὸν ὡς τὸ λογιστικὸν ἔχρατος, ὅτι ἐστὶν αἰσώτατος καὶ ἐπὶ τὸν ὡς τὸν ὑπαλον ἢ μὴ ἐπὶ τὸ λογικόν, ἀλλὰ ἕτερον. οἱ γὰρ ὡς κυρία δύναμις αὐτῶν τὴν τῆς μέσης ἀποδιδόντες, ἀνοῦσιν ὅτι τ' κυριώτερον ἀφανῶν ἐπιθυμῶν τὴν τῆς ὑπάτης, μήτε τὰ θυμῶν μήτε τὴν ἐπιθυμῶν προσήκουσαν. ἐκείτερον γὰρ ἀρχαῖα καὶ ἀκροθυεῖν, οὐδέτερον δὲ ἀρχὴν ἢ ἠγεῖσθαι τῆς λογιστικῆς πέφυκεν. ἐπὶ δὲ μάλλον τὴν φύσιν φαίνεται τὸ θυμῶδες τὰ τόπων τὴν μέσσην ἔχρατον ἐκείνων τάξι. εἰ γὰρ δὴ τὰ μὲν λογικῶν δ' ἀρχὴν, τὰ δὲ θυμῶδες δ' ἀρχαῖα καὶ δ' ἀρχὴν καὶ φύσιν ἐστὶν, ὡς ἠγεῖται μὲν ὅτι τῆς λογισμῶν, κρατιῶν τ' καὶ ἐκ τῶν ἐπιθυμῶν, ὅταν ἀπειθῆ τὰ λογισμῶν. καὶ κατὰ τὸν ἐπιθυμῶν τὰ ἠμύφωνα μέσση τῶν ἀφανῶν ἐστὶ καὶ τῶν φωνηέντων, τὰ πλέον ἐκείνων ἠγεῖν, ἔλαττον δὲ τούτων. οὕτως ἐν τῇ ψυχῇ τῆς αἰσώτου δ' θυμῶδες ἐκ ἀκράτους παθητικὸν ἐστὶν, ἀλλὰ φαντασίαν καλοῦ πολλάκις ἔχρατὸν μεμιγμένῳ ἀλόγῳ τῆς τιμωρίας ὀρέξει. καὶ Πλάτων αὐτὸς, εἰς ἄσας συμφύτω (δύναμις καὶ αἰσώτου τῆς ψυχῆς εἶδος, αἰσώτου μὲν (ὡς πρὸς δὲ ἄλλο) ἀπέφηνε τὸ λογικόν, τῶν δ' ἵππων δ' μὲν αἰσώτου ἐπιθυμῶν, ἀπειθῆ καὶ ἀνάγωγον πρὸς τὰ πασι. αἰσώτου ὡς τὰ λαοὶν, κωφόν, μάστιγι μὲν κέντρων μόγις ὡς ἔχρατον δ' δὲ θυμῶδες αἰσώτου τὰ πολλὰ τὰ λογισμῶν καὶ σύμματα. ὡς περὶ οὗτω στωεῖδος οὐχ ὁ ἠσώτος ἐστὶν ἀρετῆ καὶ διδάμει μέσση, ἀλλὰ τῶν ἵππων ὁ φανώτερος μὲν πρὸ αἰσώτου, βελτίων δὲ τῶν ὁμοζύου, οὕτω τῆς ψυχῆς οὐ τὰ κρατιῶν τὴν μέσση ἀπένειμε ἄξις, ἀλλὰ ὡς τὰ τοῖς μὲν ἠσώτου ἢ τὰ ὡς τὰ, λόγῳ δὲ μᾶλλον ἢ τὰ τείτω μέτεστι. αὐτὴ γὰρ ἢ τὰξι καὶ τῶν συμφωμένων ἀναλογίαν φυλάσσει, τῆ μὲν θυμῶδες ὡς τὸ λογικόν, ὡς ὑπάτω δ' ἀφ' ἀφανῶν ὡς τὸ ἐπιθυμητικόν, ὡς ἠσώτου δ' ἀφ' ἀφανῶν τῆ δὲ λογικῶν ὡς τὸ ἐπιθυμητικόν, ὡς ὡς τὰ ὡς ἠσώτου δ' ἀφ' ἀφανῶν. εἰ δὲ τὸν λογισμὸν εἰς τὸ μέσσην ἐκείνων, ἐστὶ πλέον ὁ θυμῶς ἀπέγειν τῆς ἐπιθυμῶν, ὅτι ἐμοὶ τ' φιλοσόφων ἐπιθυμῶν (αὐτὸν ἐπὶ) δι' ὁμοίότητα νομίζουσιν. ἢ δ' μὲν τοῖς τόποις ἀπονεμῶν τὰ ὡς τὰ καὶ τὰ μέσση καὶ τὰ τελευτά, γελοῖον ἐστὶν, αὐτὴ τὴν ὑπάτην ὁρατὴν ἐν μὲν λύρα τὸν αἰσώτου καὶ ὡς τὸν, ἐν δὲ αἰσώτου τὸν καὶ τῆς τελευτῶν ἐπέχου, ἐπὶ τῆς μέσση ἐν ὡς τὰ ἀρχῆς τῆς λύρας ἠσώτου ὡς τὰ τῆς φηγερομένη, ὅτι ἐπὶ τῆς μὲν ὡς τὰ, βαρυτέρον δὲ ἠσώτου. καὶ γὰρ ὁφθαλμὸς ὅτι ἐν πρὸς τῶν αὐτῶν ἔχει τάξι, ἐν πρὸς τῆς δὲ καὶ πανταχοῦ κείνων καὶ φύσιν ὁρατὴν ὁμοίως πέφυκεν. ὡς περὶ οὗτω παιδαγωγὸς καὶ ὡς τὸν καὶ ὡς τὸν βαδίζων, ἀγειν λέγεται καὶ ὡς τῶν Τρώων στρατηγὸς ὅτι μὲν τε μετὰ ὡς τὸν φαίνεσκον, Ἄλλοτε δὲ ἐν πυμάσσει κελδῶν ἐκείτερον δὲ ἢ ὡς τὸν, καὶ τὴν ὡς τὸν δύναμις εἶχον ὡς τὰ τῆς ψυχῆς μέρη δὲ μὴ τοῖς τόποις καταβιάζεσθαι, μὴ δὲ τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ τὴν δύναμις καὶ τὴν ἀναλογίαν

A natura præstantissimam partem summo statuit loco, ratione gubernatoris instar in capite collocata: longe autem hinc, & ultimo atque infimo loco posuit concupiscentem vim. vnus enim locus nete & neatos vocatur: quod ex mortuorum appellationibus patet, qui νεότεροι & ἐνέροι dicuntur. quidam etiam ventum, qui ex imo & obscuro loco spirat, inde Notum vocari autumant. Quo itaq; modo vltimum primo, imum summo opponitur: cum se concupiscentia habeat eodem modo ad rationem: non potest ratio summum esse & primum, non etiam supremum, sed aliud. Qui aut ei medium locum, vt principē, tribuunt, ignorant se ei præstantiorem adimere. nempe summum, qui neq; irascēti tribui, neq; concupiscenti potest facultati: cum vtriusq; ea sit natura, vt regi & obsequi rationi possit, neutrius vt ei imperet. Magis etiam ita videbitur comparatum natura, vt irascendi vis in medio constituat relinquitur. Nā rationis quidē ea est natura, vt imperet: irascēdi facultatis, vt & regat & regatur. cū & pareat rationi, & compescat coerceatq; concupiscentiam rationi non obedientem. Ac sicut litteræ ex quæ semivocales dicuntur, mediæ sunt inter mutas & vocales, q̄ his minus, iis plus habent: ita in animo hominis irascendi facultas, non intēperate patiendi potestatem habet tantum, sed sepe admixtam honesti imaginem, cum ratione ad viciandum fertur. Ipse Plato cum animam pari equorum cognato & aurigæ contulisset, aurigam (q̄ neminem fallit) rationem facit. de equis cum qui concupiscenti vim refert, omnino contumacē & refractarium, hirtum circa aures, surdū, & qui vix flagello stimulisq; pareat. irascentem verò partem frano facile obsequentem rationis, eiusq; adiutricē. Sicut ergo in bigis non auriga est virtute & potestate medius, sed equorum alter deterior rectore, idemq; iugali suo melior: ita in anima Plato nō principi parti medium locum tribuit, sed ei facultati quæ minus rationis habet quam princeps pars, plus quam tertia. Hic ordo etiam consonantiarum proportionē conferuat, cum irascendi facultas mediæ chordæ vicem gerens ad rationem vel vt i hypaten siue summam, referat diateffaron, (quartam vulgo dicunt) ad concupiscentiam vero, vt pote quæ nete seu imā chordā repræsentat, diapente conficiat, quæ Quinta vsurpatur. ratio autem ad concupiscentiam, tanquam hypate ad neten, diapason siue Octauam exhibet. At si medio loco rationem collocares, iam longius irascendi vim à vi appetendi dimoueres: cum nonnulli philosophorum similitudine harum moti, iram cum cupiditate idem statuerint esse. Quid, quod ridiculum videtur primum, mediū & vltimum locis describere? cum videamus hypatem in lyra supremam, in tibia vltimam habere sedem. & quocunq; loco mesen in lyra posueris eodem modo contentam, eam ac utius hypata, grauius neta sonare. Sane oculus non in omnibus animalibus eundem obtinet locum: vbicunq; autem situs sit, hoc à natura habet vt videat. Pædagogus etiam non præcedens, sed à tergo sequens, ducere dicitur. & Troianorum ille ductor exercitus,

Nunc inter primos cernendus prælia obibat,
Nunc acies inter postremas imperitabat.

vtrobique tamen primus erat, & primaria potentia pollebat. Eodem pacto animæ facultates non loci ratione in ordinē cogēde sunt: sed vires & proportio exami-

examinandæ. Quod enim ratio in corpore hominis principe loco inest, id per accidens fit. Primam autem atq; primariam vim tanquam mesam ad hypatam, ad partem appetentem, & ut ad netam ad partem irascentem habet ratio: quatenus vtranq; & laxat & intendit, omninoq; consonantiam eorum efficit, vel auferendo id quod est nimium, vel non sinendo eas planè luxari atq; torpere. moderatum enim & concinnum quod fit atque proportionè respondens, mediocritate definitur. Imò autem hoc imperfectum est, rationis facultatis mediocritates in animi affectionibus facere, quas factas vocant substantias, extremorum ad rationem, & inter se ratione temperaturam habentes. Non enim in bigis medio loco habetur iumentorum præstantius: neq; summo loco ponenda est aurigatio, sed mediocritas in inæqualitate celeritatis atque tarditatis equorum. quo modo rationis vis corripiens absurdè concitatos affectus, & ad se accommodans, inque modum redigens, mediocritatem inter nimium & parum constituit.

Cur dixit Plato orationem è nominibus & verbis temperari? Omnes enim aliæ partes orationis præter has nihil fierent. Iuuenili quidem studio quodam Homerus omnes in hunc versum coniecit:

Αὐτὸς ἰὼν κλισίῳδε τὸ σὸν γέρας ὄφρ' εἰδῆς.

nam pronomen, participium, nomen, præpositio, articulus, coniunctio, & aduerbium ac verbum in eo sunt, particula ἰὼν loco præpositionis eis posita: cum κλισίῳδε tale sit, quale est Αθήνας. Quid ergo pro Platone afferemus? Nempe antiquos ab initio id orationem siue λόγον appellasse, quod enunciatiū hodie, id est protasis aut axioma Græcis dicitur: quod scilicet primum ubi effertur, veritas in eo vel falsitas inest. Ea verò oratio è nomine & verbo cōstat: hoc prædicatum, illud subiectum dialectici appellant. Cum enim hæc audimus, Socrates philosophatur, Socrates mutatur: nihil præterea desiderantes, alterū verum, alterum falsum esse dicimus. Apparet nempe homines ab initio ad hoc orationem & vocem articulis distinctā desiderasse, ut & actiones & qui eas agerent, itemq; affectiones & qui iis afficerentur inuicem significare & explicare possent. Quoniam igitur actiones & affectiones verbo, qui agūt & afficiuntur nomine satis differē exprimuntur, sicut ipse inquit: hæc significare ideo videntur. Reliqua a dixerit aliquis non significare. Verbi gratia, gemitus, & ululatus histriionum, atq; adeò arrisio & reticentia interdum, faciunt ut maiore vi sermo aliquid exprimat: non tamen ita ut nomen & verbum necessariam habent significandi vim: sed adscititiam quandam, que orationem variet: quo pacto litteras variant, qui spiritus & quantitates litteris annotant, nō litteras, sed affectiones potius, & accidentia atque differentias litterarum. quod manifestum fecerunt veteres, quibus xi litteræ suffecerunt ad eloquēda & scribenda omnia. Porro vide ne non obseruemus Platonem dicere ex his, non per hæc orationem misceri: ac proinde, ut si quis dicat medicamentum è cera & galbano misceri, aliquis id calumnians obiiiciat ignem & vas omiffa esse, sine quibus mixtio fieri non potuit: ita nos Platonem culpemus, quod coniunctiones & præpositiones aliæque id genus omiserit. Non enim ex his oratio, tamen eorum opera, neq; sine his confici videtur.

A Ἐξέταξεν. Ὁ γὰρ τῆς ἑσθ' ἑσθ' ἰδρύσασθαι ὁ λογιστικὸν ἐν τῷ σώματι τὸ ἀνθρώπου, καὶ συμβεβηκὸς ἐστὶ τῷ ὁρώτῳ ἐχθ' καὶ κλειωπᾶτι δυνάμιν, ὡς μέση πρὸς ὑπάτιον μὲν ὁ ὅτι θυμηλικὸν, νήτιον ὁ θυμοφθές, ὁ χαλαρὸν καὶ ὅτι πείνη, καὶ ὁ λωὸς σωμαδὰ καὶ σύμφωνα ποιῆν, ἕκαστέρου τ' ὑποβολῆ ἀφαιρῶν, καὶ πάλιν, ὅτι ἐὰν ἀίεσθαι πρὸς τὰ πασιν, ὅτι καὶ ταδάρταν. Ὁ γὰρ μέτριον καὶ ὁ σύμμετρον οὐδέποτε μεσότητι. μάλλον δὲ τὸ ἀτελές ἐστὶ τῆς τῆς λόγου δυνάμεως μεσότητος ἐν τοῖς πάθεσι ποιῆν ἀσ' ἰεραὶ καλοῦσιν οὐσίας, ἐχούσας τὴν τ' ἀκρῶν πρὸς τὸ λόγον καὶ πρὸς ἀλλήλα Διὰ τοῦ λόγου σύγκρασις οὐ γὰρ ἡ σωματικὴ μέσον ἐχθ' ὑποζυγίων ὁ κρείττον. ὅτι τὸ ἰσχυρὸν ἀκρότητα ἰετέον, ἀλλὰ μεσότητα τῆς ἐσθ' ὅτι τῆς καὶ βραδύτητι τ' ἰππων ἀμετείας. ὡς πρὸ ἡ τῆς λόγου δυνάμεις ἀπλάμβανον τὴν κινουμένων ἀλόγως τ' παθῶν, καὶ σωμαρμόθησα πρὸς αὐτὴν εἰς ὁ μέτριον, ἐλλείψως καὶ ὑποβολῆς μεσότητος καὶ ἰεραὶ.

Διὰ τὴν Πλάτων εἶπε τὸν λόγον ἐξ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων κερᾶνυσθαι; δοκεῖ γὰρ πρὸς τὰ πλῆθ' ὑπὸ τῶν τὰ μέρη τῆς λόγου μὴ τῆν. Ὁ μὲν δὲ καὶ νεανίδ' ἀμύμον εἰς ἕνα εἶχον ἐμβαλεῖν ἀπόρρητα τῶν, Αὐτὸς ἰὼν κλισίῳδε ὁ σὸν γέρας ὄφρ' εἰδῆς. καὶ γὰρ ἀντωνυμία, καὶ μέτρον, καὶ ὄνομα, καὶ ῥῆμα καὶ πρὸς τῆς, ἀρ' ἔσθ' καὶ σὺ δεσμός, καὶ ὅτι ῥῆμα ἐνεσθ'. Ὁ γὰρ δὲ μόριον νῦν αὐτὴ τῆς εἰς πρὸς τῆς τέτακται. Ὁ γὰρ Κλισίῳδε, τοιοῦτόν ἐστιν ὅτι ὁ Α' θῶμαζε. τί δὲ ῥητέον ὑπὸ τῆς Πλάτωνος; ἢ ὅτι πρὸς τὸν λόγον οἱ παλαιοί, τὴν τοτε καλεμένην ἑσθ' ἰεραὶ, ἰὼν δὲ ἀίεσθαι, πρὸς τῆς ἰεραὶ; ὁ πρὸς τὸν λέγοντες, ἀληθεύουσιν ἢ ψεύδονται; τὸ δὲ ἐξ ὀνόματος καὶ ῥηματος σωματικῆν, ὡν ὁ μὲν πρὸς τῆς οἱ Διὰ λαλῶν, ὁ δὲ κατηγῆμα καλοῦσιν. ἀκούσαντες γὰρ ὅτι Σωκράτης φιλοσοφεῖ, καὶ πάλιν ὅτι Σωκράτης βέβηται, τὸν μὲν, ἀληθῆ λόγον εἶχον, τὸν δὲ, ψεύδη φησὶ μὲν, ὅτι τῆς ἀλλοῦ πρὸς δεηθέντες. καὶ γὰρ εἰς τῆς ἑσθ' ἰεραὶ εἰς χρεία λόγου ὁ πρὸς τὸν καὶ φωνῆς ἀρ' ἔσθ' ἰεραὶ, τὰς τε πρὸς τῆς καὶ τοῖς πρὸς τῆς αὐτῆς καὶ τὰ πάθη καὶ τοῖς πάχοντες ἀλλήλοις Διὰ σαφῆ καὶ ἀποσημαίνειν βουλεμένοις. ἐπεὶ τοῖνυν τὰ μὲν ῥήματα τὰ πρὸς τῆς καὶ τὰ πάθη, τὰ δὲ ὀνόματα τοῖς πρὸς τῆς αὐτῆς καὶ πάχοντες ἀποχρώντως δηλοῦν, ὡς αὐτὸς εἶρηκε, ταῦτα σημαίνειν ἔδοξε. τὰ δὲ ἄλλα φωνῆς αὐτῆς οὐ σημαίνειν, οἷον οἱ φεναγμοὶ καὶ ὀλοθυμοὶ τῆς ὑποκειμένων. καὶ νῦν Διὰ

E πολλάκις ὅτι μετρίως καὶ ἀποσιώπησις ἐμφανικώτερον ποιεῖ τὸν λόγον. οὐ μὲν ἀναγκάσιον εἶναι πρὸς ὁ σημαίνειν, ὡς ὁ ῥῆμα, καὶ ὁ ὄνομα δυνάμιν, ἀλλ' ὅτι τῆς πῆνα ποιηκίλλουσα τὸν λόγον. ὡς πρὸ τὰ σοικεῖα ποιηκίλλουσι οἱ τὰ πρὸς τῆς καὶ τὰς δασύτητας αὐτῶν, ἐκπᾶσις τε καὶ συστολῆς ὄντων αὐτὰ καὶ αὐτὰ σοικεῖα ὑτέμενοι, πᾶθη μάλλον ὄντα καὶ συμβεβηκῆτα, καὶ δὲ φεραὶ σοικεῖων, ὡς ἐδηλωσαν οἱ παλαιοί, δὲ τ' ἐκκαίδεκα φεράζοντες ἀποχρώντως καὶ γράφοντες. ἐπεὶ τὰ σὸς μὴ πρὸς τῆς αὐτῆς τοῦ

F Πλάτωνος ἐκ τούτων κερᾶνυσθαι τὸν λόγον, οὐ Διὰ τούτων εἰρηκῆτος. εἶτα ὡς πρὸ τὸν λόγον ὁ φάρμακον ἐκ κερῶν μεμίχθαι καὶ χαλθαῖης συκροφᾶν τῆς, ἐπεὶ ὁ πρὸς παρέλιπε καὶ ὁ ἀγέσιον, ὡν γὰρ ἐσθ' ἐν τῷ μεμίχθαι καὶ ἡμεῖς ὁμοίως ἐκκαίδεκα ὅτι σωμαδεσμοὶ καὶ πρὸς τῆς καὶ τὰ τοιαῦτα παρήκεν. οἱ γὰρ ἐκ τούτων ὁ λόγος, ἀλλὰ εἰ πρὸς τῆς Διὰ τῆς καὶ ἐκ αὐτῶν τῶν κερᾶνυσθαι πέφυκεν.

οὐδ' ὡς τὸ ὅτι τὸ πῆλιν φησὶ ἀμύδμος ἢ τὸ τῦπλεσται, καὶ πάλιν τὸ Σωκράτης ἢ τὸ Πυθαγόρας, ἀμφοτέρωθεν νοήσῃ τι καὶ ἀφανισθῆναι παρέσχηκεν· ἔτι τὸ μὲν ἢ γὰρ ἢ πῶς καὶ αὐτὸ ἀφανισθῆναι, ἐστὶν ἐννοιαὶ πῆλα λαβῆναι ἢ περιήματα ἢ σώματα· ἀλλ' εἰ μὴ τι πῶς ἐκείνῃ καὶ μὲν ἐκείνων ἐκφέρηται, ψόφοις κενοῖς καὶ ἡχοῖς ἐοικέν· ὅτι ταῦτα μὲν ἔτε καὶ αὐτὰ σημαίνῃν, ἔτε μεθ' ἀλλήλων ὁδῶν πέφυκεν, ἀλλ' ὅπως αἰ συμπλέκωμεν ἢ μιγνύωμεν εἰς ταῦτο σὺνδέσμοις καὶ ῥῥα καὶ ποροῦσθεσ, ἐν τῇ πρῶτῃ κρινόντες αὐτῶν ποιῆν, τερετίξιν μάλλον ἢ ἀλέγεται δόξομεν. ῥήματος ὅνομα τι συμπλεχόμενα, τὸ ἡρόμενον αὐτῶν ἀφελκτός ἐστὶ καὶ λόγος. ὅθεν εἰκότως ἐμοὶ μόνον ταῦτα μέρη τῶν λόγων τίθενται, καὶ Ὅμηρος ἴσως τὸ βύλεται δηλοῦν ἐκάστοτε λέγων, - ἔπος τ' ἔφατ' ἕκ τ' ὀνόμαζεν. ἔπος γὰρ τὸ ῥῆμα καλεῖν εἴωθεν, ὡς τὸ ἐν τοῦτοισι,

Ω γυνῶναι, ἢ μάλα τῆσθε ἔπος θυμαλγῆς ἔφηες, καὶ
 Χαῖρε πάτερ ὡς εἶνε, ἔπος δ' εἴφατ' ἐπέλεξα
 Δεινόν, ἀφαρ τὸ φέροισιν ἀναρπάξασαί ἀελλαι. οὔτε γὰρ σὺνδέσμον, οὔτε ῥῥα, οὔτε ποροῦσθεσ δεινόν ἐστὶ καὶ θυμαλγῆς εἰπεῖν, ἀλλὰ ῥῆμα ποροῦσθεσ ἐμφατικῶν ἀφελκτός, ἐκ παλαιῶν πηρὸς ἀνεπιτηδείου. διὸ καὶ ποιητῆς καὶ συγγραφέως εἰώθησαν ἐπαρῆναι ἢ ψῆλιν, ἔτι πῶς λέγουσιν, Ἀθηναῖος ὀνόμασιν ὁ δεινὰ κέχρηται, καλοῖς ῥήμασιν, ἢ πάλιν πεζοῖς. ὅδε δὲ, πεζοῖς, ἢ καλοῖς πάλιν καὶ Ἀθηναῖος ῥῥα ὅσον αἰ εἰποι τις Εὐριπίδῳ ἢ Ὀγκυδίδῳ διειλέχθη. τί οὖν; (Φήσῃ τις αἰ) ἔστιν ταῦτα συμβάλλεται πρὸς λόγον; ἐγὼ γὰρ φήσασαί αἰ ὡς τὸ ἀλλὰ συμβάλλεται πρὸς ὄψιν; ὅδωρ τὸ πρὸς μάζαν. Εὐλύκος δὲ καὶ τὸ πρὸ ἔφασκεν ἡδισμῶν εἶς ἀριστον, οὔτε πρὸ ἔτε ἀλλὰ ἐφήματος ἢ βρώματος, ὡν αἰ τυχερόμενον δεῖμαροι. ἔτι τὸς ὀλοῦσθεσ πολλὰ καὶ ἐκείνων ἀποροσθεσ ἐστὶν. ὡς δοκεῖ μοι πῶς ῥωμαίων λέγουσιν, ὡν μὲν λόγων ἡμῶν ὅμοιοι πρῶτες αἰθεροποιχρῶνται. ποροῦσθεσ τε γὰρ ἀφήρηκε πλὴν ὀλίγων ἀπάσας, ἢ τε καλεῖματων ἀρθεσθῆναι πρὸς δέχεται ὁ ποροῦσθεσ, ἀλλ' ὡς τὸ κρασπέδους χρῆται τοῖς ὀνόμασι. καὶ ἔτι μαζῶν ἐστὶν, ὅπου καὶ Ὅμηρος ἐπέων κρῆμα πρὸς ἡρόμενον, ὀλίγοις τ' οἰομῆν ἀρθεσθῆναι ὡς τὸ λαβῆναι ἐκ πώμασι δεομῶσι ἢ λόφους κρῆναι ὅπως τῆσθεσ. διὸ καὶ ποροῦσθεσ τ' ἐπέων ἐπὶ οἷς ταῦτα ποῖς, γέγονεν, ὡς τὸ, Αἴαντι τὸ μάλισα δαίφροσι θυμὸν ὄρεινε τῷ Τελαμωνιάδῃ. καὶ τὸ, Ποίειν ὄφρα τὸ κῆπος ὑπεκποροφυγῶν ἀλέοιο. καὶ Βερεχία πρὸς τῆσθεσ ἔτερε τοῖς ὀνόμασι μυελοῖς ἔστιν ἀρθεσθῆναι πρὸς ὄψιν, ὁδῶν εἰς σαφῶσαν ἔδε καὶ ἄλλος φησὶ βλάπτεται. καὶ μῶν, ἔτε ζῶν, ἔτε ὄργημον, ἔτε ὄπλον, ἔτε ἄλλο τ' ὄντων ἔστιν οἰκεία μέρεσι ἀφαιρέσθαι καὶ τερήσθαι πέφυκε γίνεσθαι κάλλιον, ὁδῶν ἐπεργέτερον, ὁδῶν ἢ ὄψιν. λόγος τ', σὺνδέσμων ἀφελκθέντων, πολλὰ καὶ ἐμπατετέρον καὶ κινήματα ἔχει δὴ ὡς αἰμῶν ὡς ὁ τοιοῦτος,

Ἄλλον ζῶν ἔχουσα νεώτατον, ἄλλον ἄετον,
 Ἄλλον τεθνήσκον καὶ μόνον ἔλκε ποδοῖν.
 καὶ τὰ τοῦ Δημοσθένους ταῦτα, Πολλὰ γὰρ αἰ ποιήσιν ὁ τύπων, ὡν ὁ παθὼν ἕνα οὐδ' αἰ ἀπαχθεῖται δὴ ὡς αἰ ἔτερε τῶν γήματι, τῶν βλέμματι, τῆ φωνῇ. ὅταν ὀβριζῶν, ὅταν ἐχθρὸς ὑπάρχων, ὅταν κενόδοξος, ὅταν ὅπως κέρησι. ταῦτα κινεῖ, ταῦτα ἀφελκθῆναι αὐτῶν αἰθεροποιχρῶν ἀφελκθῆναι τῶν ποροῦσθεσ κρῆναι. καὶ πάλιν, ἀλλ' οὐ Μειδίας· ἀλλ' ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας λέγει, λαιδορεῖται, βοῶ, χειροτονεῖται τι, Μειδίας Ἀναγυρῆσιος ποροῦσθεσ βληται,

A Nam qui verberare aut verberari dicit, qui Socrates aut Pythagoras: is utcumque aliquid intelligendum ac cogitandum prebet. non item si quis Quidem, aut Enim, seorsim pronunciet, licet concipere animo corporis aut rei alicuius notionē : sed nisi talia vocabula cum nominibus & verbis effertur, inanibus sonis ac strepitibus similia sunt. nam neque seorsim, neque inter se coniuncta illa quicquam notant rei: sed vtut coniungas inter se ac in vnum confundas coniunctiones, articulos, & praepositiones, conatus aliquid vnum ex iis facere, videbimur inanes sonos praecinerere, non differere. Nomine autē cum verbo constructo quod componitur, illic iam oratio est. Itaque non iniuria nonnulli has tantum partes orationis ponunt. Atque Homerus etiam fortassis hoc declarare voluit, subinde dicens

- ἔπος τ' ἔφατ', ἕκ τ' ὀνόμαζεν.
 Verbum enim voce ἔπος solet innuere, vt in his:
 Ω γυνῶναι, ἢ μάλα τῆσθε ἔπος θυμαλγῆς ἔφηες. &
 Χαῖρε πάτερ ὡς εἶνε, ἔπος δ' εἴφατ' ἐπέλεξα
 Δεινόν, ἀφαρ τὸ φέροισιν ἀναρπάξασαί ἀελλαι.

Non enim coniunctio, aut praepositio, aut articulus cum dicitur, animo dolor adfertur, sed verbū hoc Efficitur, actionem designans turpem a motu animi inepto profectam. Itaque etiam poetas & scriptores laudantes aut vituperantes, solemus dicere, aliquem vsum verbis Atticis, bonis, aut contra pedestribus. at talibus vsum articulis Thucydidem aut Demosthenem nemo diceret. Quid? inquires, nihilne reliquæ partes ad orationem cōducunt? Respondeo sic conducere, vt salem ad obsonium, aqua ad mazam, Euenus quoque ignem condimentorum optimum dixit * dicimus, neque ignem neque salem rei elixæ aut cibi, quibus semper potimur: non sicut oratio istis saepe videtur nihil indigere. Id quod de Romana lingua dicere possum, qua ferè omnes hodie homines vtuntur. Praepositiones enim paucis exceptis omnes sustulit, neque vllis omnino vtitur articulis, nisi sicubi eos tanquam fimbrias nominum adhibet. Neque hoc est mirum. quando etiam Homerus heroici carminis ornatu omnibus superior, paucis nominibus articulos, tanquam poculis ansas, aut galeis cristas adiecit. Itaque etiam notati sunt ii versus in quibus articuli exprimentur: vt

Αἴαντι τὸ μάλισα δαίφροσι θυμὸν ὄρεινε
 τῷ Τελαμωνιάδῃ. -- &
 Ποίειν ὄφρα τὸ κῆπος ὑπεκποροφυγῶν ἀλέοιο.

& pauca horū similia. In aliis infinitis articulus omissus neque perspicuitati neque elocutioni quicquā detraxit. Et verò neque animal vllū, neque instrumentum, neque armorum genus, neque vlla denique alia res partis suæ alicuius sublatione fieri solet pulcrior, efficacior, gratior. Oratio coniunctionibus ademptis saepe maiorem sortitur ad mouendū vim. vt in hoc
 Ἄλλον ζῶν ἔχουσα νεώτατον, ἄλλον ἄετον,
 Ἄλλον τεθνήσκον καὶ μόνον ἔλκε ποδοῖν.

Et ista Demosthenis. Multa facere potest verberans, quorum aliqua percussus ne indicare quidē alii possit: figura, vultu, voce, quando contumeliosè agens, quando inimicus, quando pugnis, quando in malam. hæc mouent, hæc de statu rationis deturbant homines qui contumeliis non sunt adfueti. Item. Quid? nonne Meidias ab hac ipsa die perorat, criminatur, clamat? Si in suffragia mittitur populus, Meidias Anagyræsius obtruditur,

Plutarchi publicus est hospes, arcana nouit, urbs ipsum non capit? Hinc est quod ea figura, qua coniunctiones omittuntur, valde ab iis commendatur qui artis oratoriae præcepta scribunt. iidemq; eos, qui nimis adstricti legib. ac consuetudini nullam prætermittunt coniunctionem, incusant ut ociosam languidamq; molestamq; eo quod omni varietate careat orationem efficientes. Iam res ipsa ostendit dialecticos, qui maximè coniunctionib. opus habent ad connexiones aut disiunctiones enunciatorum, ita eas vsurpare, vt iugo auriga vitur & viminibus Vlysses ad oues Cyclopi. non enim partem orationis aut compagem ista vocabula, sed colligandi instrumentum significant, quod ipsa docet appellatio. neq; constringuntur iis omnia, sed ea tantum, quæ non dicuntur simpliciter. nisi velis etiam lorum oneris, & gluten libri partem esse, ac diuisiones pecuniæ partem reip gerendæ. quomodo Demades dixit, pecuniâ, quæ populo ex ærario dabatur ad spectaculorum usum, gluten esse popularis in repub. status. Quæ verò coniunctio ita ex multis vnum facit pronunciatum copulando atq; connectendo, vt marmor colliquefactum igni ferrum constringit? neq; tamen marmor ferri pars vel est vel dicitur. quanquam id quidem genus res, dum in liquata subeunt atq; penetrant, & afficiunt & afficiuntur vicissim. Coniunctiones sunt qui censeant non vnum aliquid efficere, sed esse recensionem tanquam cum ordine aliquot enumerantur, qui deinceps magistratum gesserint. Porro ad reliquas quod attinet orationis partes, pronomen manifesto nominis est species. non tantum quia casus habet eosdem: sed quod quædã prolata, propriissime id, quod antè definitum dicendo fuit, exprimunt. neq; video quid amplius dicat qui Socratè, quam qui nominatim hunc hominem dicat. Quod participium appellatur, mixtum quidpiam è nomine & verbo, ipsum pro se nihil est, vt neq; communia femineorum & virilium nomina. constringitur ergo cum nomine & cum verbo, temporum ratione verba, casuum causa nomina attingens. Dialectici talia vocant *ἀνακλάσεις*, quasi si refracta aut decerpta diceres: quia scil. nominum & appellationum vim habent. vt cum militantem pro milite, amantem pro amatore diceres. Præpositiones galearum cristis, & basibus atq; subiicibus licet comparare, quod non verba sint, sed circa orationem versentur. Tu vide, ne frustis potius fragmentisque vocabulorum similes sint: sicut litterarum portiunculis & apicibus scribunt qui festinant. Nam ἐμ-βλήναι & ἐκβλήναι manifestum est concisa esse pro integris ἐν τῷ βλήναι, & ἐκ τῷ βλήναι. & πορθητέον loco πορθέον γινέσθαι, & κειδέειν pro κειδέειν. sicut haud dubiè etiam λίθους βάλλειν & πείχης ὀρύττειν festinantes orationemque coarctantes dixere λίθοβολεῖν & πειχωρυχεῖν. Proinde vnumquodq; horum usum orationi aliquem præstat, pars autem & elementum eius non est. hoc enim (vt docuimus) solis nomini & verbo debetur honoris, quæ primam istam conficiunt iuncturam, in qua verum falsumve locum habet, quam protasin alii, alii axioma, Plato logon siue orationem appellat.

A Πλουτάρχῳ πορθεῖν, τὰ ἀπόρητα οἶδεν, ἢ πόλις αὐτὸν οὐ χωρεῖ. δὲ καὶ σφόδρα δ' αὖτις δὲ ἄσυνδεον γῆμα πορθεῖ τοῖς τέχνης γράφοισιν ἄδοκιμῆι τὸς ἄλλοι νομίμοις ἐκείνοις καὶ μηδένα συνδέσμον ἐκ τῆς συνηθείας ἀφιένται, ὡς ἐργὴ καὶ ἀπαθῆ καὶ κερπύδη τὰ ἀμελεθῆναι τὴν φράσιν ποιούσας ἀπάνται. δὲ ἢ τὸς ἀγαλεκλικῶς μάλιστα συνδέσμων δειώσαι πορθεῖ τὰς τῶν ἀξιώματων σωμαφᾶς καὶ συμπλοκαῖ καὶ ἀγαλεκλικῶς, ὡς ἄρ' ἰωύχοις ζυγῶν, καὶ τὸ Κύκλωπος Ὀδυσσεᾶ λύγων πορθεῖ τῶν πορθεῶτων * οὐ μέγας λόγῳ τὸ συνδέσμον, ἀλλὰ ὄργηδόν τι συνδεδειχὸν ἀποφάνει, καθ' ἃς ὠνόμασαι, καὶ σιωτικὸν οὐ πύρρον, ἀλλὰ τῶν οὐχ ἀπλῶς λεγόμενων. εἰ μὴ καὶ τὸ φορτίου, τὸν ἱμάτα, καὶ τὸ βιβλίου, τὴν κέλλαι ἀξίωσι μέγας εἶ, καὶ τὰς ἀφαινομάς, τὸ πολιτεύματος, ὡς ἔλεγε Δημάδης, κέλλαι ονομάζον τὰ θεωρητικὰ τῆς δημοκρατίας. ποῖος δὲ συνδέσμος οὕτως ἐκ πολλῶν ἀξιώματι ποιεῖ συμπλέκων καὶ σωμαφῶτων, ὡς ἢ μὴ μῦθος τὸ συλλυπαγόμενον ἀφ' ἃς τὸ πυρὸς ἀδ' ἔστι, ἀλλ' ὅσα ἔστιν ὅσα λέγεται τὸ ἀδ' ἔστι μέγας, καὶ τοῖς ταῦτα γὰρ τοῖς κεραινομένοις ἐκδύομενα καὶ σιωτικὸν ποιεῖ πικρὸν καὶ κρινὸν ἐκ πλείονων. τὸς δὲ σιωδέσμοις εἰσὶν οἱ μὴ νομίζοντες ἐν τῷ ποιεῖν, ἀλλ' ἔξαίρησιν εἶ, τὸ ἀγαλεκτικόν, ὡς ἄρ' ἀρχόντων ἐφεξῆς ἡμερῶν καὶ ἀγαλεκτικῶν. καὶ μὴ τὸ γὰρ λοιπὸν ἢ μὴ ἀντωνυμία φαίνεται γῆμος ὀνόματός ἐστιν, οὐχ ἢ πλώσειν μετέχει μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ κλειωτάτω ἀμα τῆ φύσει ποιεῖν δεῖξιν ἐννοίας ὅτι τῶν ἀεισιμῶν ἐκφρασεῖας. καὶ ὅσα οἶδ' ὅτι μᾶλλον ὁ Σωκράτει φησὶ γὰρ ἄριστος ἢ ὁ τῶν εἰπῶν, ὀνομαστὶ πορθεῖται δεδ' ἔλακεν. ἢ ἢ καλομένη μελοχῆ, μέγας ῥήματος οὐσα καὶ ὀνόματος, καθ' ἑαυτῶν μὴ ὅσα ἔστιν, (ὡς ἄρ' ὅσα τὰ κρινὰ θηλυκῶν καὶ ἀρρενικῶν ὀνόματα) σιωτάθηται ἢ ἐκείνοις, ἐφαπτομένη τοῖς μὴ γένοις, τῶν ῥημάτων. τῶν δὲ πλώσει, τῶν ὀνομάτων. οἱ δὲ ἀγαλεκτικῶς τὰ τοιαῦτα κέλλαισιν ἀνακλάσεις, οἱ δὲ φρονῶν ἀπὸ τῶ φρονίμου, καὶ ὁ σωφρονῶν ἀπὸ τῶ σωφρονός ἐστιν, ὡς ὀνομάτων καὶ πορθητέειαν καὶ δύναμιν ἔχοντα. τῶν γὰρ μὴ πορθεῖσιν ἐστὶν ἐπιθέσεις καὶ βάσεις καὶ ὑποθέσεις, ὡς οὐ λόγους ἀλλὰ πορθεῖ τὸς λόγους μᾶλλον οὐσας ὁμοίω. ὅσα ἢ μὴ κέλλαισιν καὶ ἀφαινομασιν ὀνομάτων εἰσὶν, ὡς ἄρ' γραμματικῶν ἀφαινομασιν καὶ κεραιαῖς οἱ ἀπεύδοντες γράφοισι. δὲ γὰρ ἐμβλῆναι καὶ ἐκβλῆναι, συγκρητὴ πορθητέος ἐστὶ τὸ ἐν τῷ βλῆναι καὶ τὸ ἐκ τῷ βλῆναι, καὶ δὲ πορθητέος, τὸ πορθητέος καὶ δὲ Καθίζειν, τὸ Καταίξειν. ὡς ἄρ' ἀμέλει δὲ Λίθους βάλλειν καὶ Τοίχοις ὀρύσσειν, Λιθοβολεῖν καὶ Τοίχωρυχεῖν, ἐπιθετικῶν, καὶ σφίλλοντες τὴν φράσιν, λέγουσι. δὲ γὰρ καὶ μὴ ἵνα τὰ λόγῳ παρέχεται τῶν ἐκείνων, μέγας ἢ λόγῳ καὶ σφίλλον ὅσα ἐστὶν, πλὴν, ὡς ἄρ' εἰρηται, δὲ ῥῆμα καὶ πῶμα, ποιούτω τὴν πορθεῖται τὸ, τε ἀληθές καὶ — δὲ ψεύδος. δεγρομένη σιωτέσιν, ἢ οἱ μὴ πορθεῖσιν, οἱ δὲ ἀξίωμα. Γράτων δὲ λόγῳ πορθητέος ῥῶκεν.